

LXXVIII. évf. 1.
(3828.)
2022. január 2.
Ára 270 Ft

ujember.hu
ujember@ujember.hu

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

„A remény pedig nem csal meg...”

Az új év első napjaiban is még elevenen él bennünk a karácsony öröme: velünk az Isten. Helyesen tesszük, ha ezt a tapasztalatot igyekszünk az egész évre kiterjedően ébren tartani, hiszen ennek felismerése ad értelmet és célt egész életünknek. Nehéz elképzelni, hogy e felismerés nélkül lehetne emberi életet és közösséget tartósan életben tartani. A teremtő Isten, az élet gondviselő Ura az, aki jelen lévő szeretetével távlatokat ad – isteni terve szerint – a teremtményeinek, így az embernek is. Aki nincs tudatában, vagy nem ismeri meg Isten atyai szeretetét és a személyével kapcsolatos tervét, az rövid időn belül eljuthat a kilátástalanság és a kétségbeesés állapotába. Fiatalon elhunyt költőnk, Nagy Gáspár fogalmazta meg ezt talán a legtömörebb módon: „Nem lehet a világot Isten nélkül fölnevelni / nem lehet a világot Isten nélkül megérteni / nem lehet a világot Isten nélkül szóra bírni / illetve lehet / csak az olyan rémült magánkaland / melyet a kétségbeesés kormányoz / s végkimenetelre fölöttébb kétséges” (Nagy Gáspár: *Belátás*). Az Isten nélküli gondolkodás és élet kétségbeejtő és félelmetes, mert kilátástalan, távlatok és remény nélküli.

Az új esztendő kezdetén helyesen tesszük, ha számot vetünk a jelenünkkel, és abból kiindulva tervezzük meg a jövőt, az előttünk álló időt. A hívó ember ezt mindig eszkatologikus távlatokba tekintve, vagyis az örök élet, az üdvösség vonatkozásában teszi. Hiszen minden emberi cselekedet az üdvösség fényében nyer értelmet, lesz értékes vagy értéktelenné. E számvetéshez és tervezéshez szeretnénk néhány szempontot megemlíteni a következő néhány sorban. Tudva azt is, hogy az ilyenfajta gondolkodás sohasem könnyű, mert hajlamosak vagyunk arra, hogy csak a nehézségekkel teli kihívásokat lássuk meg, s azoknak az üdvösséggel kapcsolatos pozitív vonatkozásait nem, vagy csak hiányosan vagyunk képesek felismerni. A tervezés pedig – természeténél fogva – sokszor bizonytalankodó kérdéseket vet fel a jövővel kapcsolatban.

Emberi létünk sajátossága, hogy képesek vagyunk tudatára ébredni saját létezésünknek, reflektálni rá, sőt képesek vagyunk emlékezni a múltra, és terveket szöve tudunk a jövő felé tekinteni.

(Folytatás a 3. oldalon)

Fotó: Merényi Zita

**A Szentlelket
megszólító ima**
Ferenc pápa katekézise
a 2. oldalon

**Megjelenítette
Krisztus szeretetét**
Dávid Zsuzsanna
festőművész, teológus
Esterházy Jánosról
7. oldal

**Szocializálni
a gyerekeket,
zenével**
A máltaiak
Szimfónia-programjának
vezetőjével
beszélgettünk
8. oldal

Beszélgetés Herczegh Anitával,
a Regőczy István Alapítvány
kuratóriumának elnökével
Találkozás Vadas Zeuzsa újságíróval
Film:
A Gucci-ház
Az örökbeadás

Magyarországi egyházak közös nyilatkozata a házasság, a család és az emberi méltóság védelmében

(A nyilatkozat a 3. oldalon olvasható)

Merjünk emberek lenni, úgy leszünk jó keresztények

Kovács András Péter humorista
a derűről és az élet mélységeiről

„A kereszténység szerintem a lehető legnormálisabb emberi alapállapot, hiszen józan, kedves, nyitott, elfogadó, szerethető magatartásra, békére és harmóniára törekszik magával és a világgal.” Kovács András Péter mindenben rámutat a hamisságra, a visszaállásra, és humorral oldja fel a feszültségeket. Megneveltet, és üzen arról, hogyan érdemes élni. Az ország egyik kedvenc humoristáját arról kérdeztük, honnan indult, és milyen meggyőződés vezeti az életben.

– Már gyerekként is kitűnt a társai közül a humorérzékelével?

– Egészen kis koromtól humorral tudtam nézni az életemet. Ez mentett meg. Édesapám alkoholista volt, és ez alapvetően meghatározta a gyermekkoromat. A humorhoz el kell távolodni az adott helyzettől, és kívülről nézni rá. Ez a szemlélet segített

nekem túlélni. Kisebbségi érzés és szégyenérzet volt bennem, így kompenzáltam. A humor ugyanakkor menekülés is volt. Hajtottam mások elismerésére és szeretetére, ennek eléréséhez jó eszköz volt, hogy meg tudtam nevetetni az embereket.

(Folytatás a 9. oldalon)

Kedves Olvasóink!

Az első szó a köszöneté. Köszönjük, hogy az óévben is hűségesek voltak hozzánk, ahogyan évek, évtizedek óta mindig, amikor hétről hétre úgy döntöttek, döntenek, hogy a templomba lépve megvásárolják az *Új Embert*. Olyan értékközösséget alkotunk ezzel, melyet katolikusnak hívunk. Most egy olyan ponthoz érkezünk, amikor arról szükséges tájékoztatást adnom, hogy az új évben mind az *Új Ember*, mind az *Adoremus* liturgikus kiadvány árát meg kellett emelnünk. Az utóbbit jelentősebben. Sok embert kérdeztem, hogyan is tudom ezt jól kommunikálni, de mindenki megnyugtata-

tott: nincs az országban olyan ember, aki ne érezné a saját bőrén, hogy az óévben – pestiesen szólva – elszálltak az árak. Mi is érezzük ezt: a nyomdai árak és minden egyéb költség, ami kihat a lap árképzésére, rég nem látott módon és arányban megemelkedett. Tudjuk, hogy mindenki nehezebben él, hiszen a pénzünk az infláció hatására is kevesebbet ér. De egyvalami továbbra is sokat ér, sőt a legtöbbet: az olvasói bizalom, amellyel meghálálják munkánkat, továbbra is megvásárolják a lapot, sőt egyre többen előfizetnek rá. Az utóbbi olvasóink számára apró jó hír, hogy az előfizetések árán 2022-ben nem változtattunk. Köszönjük a bizalmukat, melyet az új évben is igyekszünk meghálálni.

A jóba, a szépbe, az életbe, végeredményként Istenbe vetett hittel kívánok munkatársaim nevében is áldott, békés új esztendőt mindnyájuknak.

Kuzmányi István
főszerkesztő

Tanuljuk meg gyakrabban segítségül hívni a Szentlelket!

November 10-én délelőtt az általános kihallgatás keretében a Szentatya befejezte a Galata-levélről tartott katekézissorozatát. Arra bátorított, hogy őrizzük meg a keresztény szabadságot, a Lélek szerinti életet, ne legyünk fásultak, ébresszük fel az életünk csónakjában alvó Jézust, és tanuljuk meg gyakran segítségül hívni a Szentlelket. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását olvashatják.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

A Galatáknak írt levélről szóló katekéziseink végére értünk. Mennyi minden van még Szent Pálnak ebben a szövegében, amin elgondolkodhattunk volna! Isten szava kimeríthetetlen forrás. Ebben a levélben az apostol evangelizátorként, teológusként és lelkipásztorként szólt hozzánk.

Antióchiai Szent Ignác püspök gyönyörűen fejezi ki magát, amikor ezt írja: „Csak egy olyan tanító van, aki beszélt, és amit mondott, az meg is történt; és mindaz, amit hallgatva tett, az méltó az Atyához. Aki birtokában van Jézus szavának, az hallgatását is meg tudja hallani” (Levél az efesusiaknak, XV,1–2). Elmondhatjuk, hogy Pál apostol képes volt hangot adni Isten eme hallgatásának. Legeredetibb meglátásai segítenek felfedezni a Jézus Krisztus kinyilatkoztatásában rejlő felkavaró újdonságot. Igazi teológus volt, aki Krisztus misztériumát szemlélte és alkotó elmével közvetítette. De képes volt lelkipásztori küldetését is gyakorolni egy irányvesztett és összezavarodott közösséget szolgálni. Ezt különböző módszerekkel tette: iróniával, szigorral, szelídséggel...

Bátran vállalta apostoli tekinetét, ugyanakkor nem rejtette el jellemének gyengeségeit sem. A Lélek ereje valóban mélységesen behatolt szí-

vébe: a feltámadt Krisztussal való találkozás áthatotta és átalakította egész életét, amit ő teljesen az evangélium szolgálatának szentelt.

Pál sosem egy kiegyezésre hajló, harcképtelen és erőtlén kereszténységet képzelt el, épp ellenkezőleg. Olyan szenvedéllyel védte a Krisztustól nyert szabadságot, hogy az ma is magával ragad bennünket, különösen, ha arra gondolunk, mennyi szenvedést és magányt kellett elviselnie. Meg volt győződve arról, hogy olyan meghívást kapott, amelynek csak ő tud megfelelni; és el akarta magyarázni a galatáknak, hogy arra a szabadságra kaptak meghívást, amely megszabadította őket a szolgaság minden formájától, mert az ősi ígért örököséiv és Krisztusban Isten gyermekeivé tette őket.

És mivel tisztában volt a szabadság e felfogásának kockázataival, sosem kicsinyelte le annak következményeit.

Tisztában volt a keresztény szabadsággal járó kockázatokkal, de nem kicsinyelte le annak következményeit. Parrázsiával, azaz nyíltan és bátran bizonygatta a hívőknek, hogy a szabadság semmiképpen sem egyenlő a szabadossággal, és nem vezet elbizakodott önelégültséghez sem. Ezzel szemben Pál a szabadságot a szeretet háttérébe helyezte, és annak következetes gyakorlását a szeretet szolgálatába állította. Ezt az egész felfogást a

Szentlélek szerinti élet horizontjába állította, amely beteljesíti az Isten által Izraelnek adott törvényt, és megakadályozza, hogy visszaessünk a bűn rabságába. A kísértés mindig arra irányul, hogy visszaforduljunk. A keresztények egyik meghatározása, mely a Szentírásban található, azt mondja, hogy mi, keresztények nem olyan emberek vagyunk, akik visszafelé mennek, akik visszafordulnak.

Gyönyörű meghatározás! A kísértés az, hogy visszafelé haladjunk, hogy nagyobb biztonságban legyünk; hogy visszatérjünk csak a törvényhez, elhanyagolva a Lélektől kapott új életet. Pál ezt tanítja nekünk: az igazi törvény ebben a Lélektől kapott életben nyeri el teljességét, melyet Jézus adott nekünk. És ezt a Lélek szerinti életet csak szabadságban, keresztény szabadságban lehet megélni. És ez az egyik legszebb dolog!

E katekézissorozat végén úgy tűnik számomra, hogy kétféle magatartás alakulhat ki bennünk. Egyfelől az apostol tanítása lelkesedést vált ki belőlünk; késztetést érzünk arra, hogy azonnal a szabadság útját kövessük, hogy „a

Lélek szerint járjunk”. Mindig a Lélek szerint járunk: ez szabaddá tesz bennünket! Másfelől tudatában vagyunk korlátainknak, mert nap mint nap tapasztaljuk, mennyire nehéz tanulékonyan figyelni a Lélekre, követni az ő áldásos működését. Ekkor ránk telepedhet a lelkesedésünket lelohasztó fáradtság. Csüggedtnek, gyengének, néha a világias mentalitást követő életmóddal szemben kirekesztetnek érezzük magunkat.

Szent Ágoston a tavon támadt vihar evangéliumi jelenetere utalva javaslatot fogalmaz meg arra vonatkozólag, hogy miként reagáljunk ebben a helyzetben. Azt mondja: „Krisztus hite a szívedben olyan, mint Krisztus a csónakban. Sértéseket hallasz, elcsigázott vagy, feldúlt vagy, és Krisztus alszik. Ébreszd fel Krisztust, rázd fel a hitedet! A legnagyobb zaklatottságban is képes vagy tenni valamit. Rázd fel a hitedet! Krisztus felébred, és szól hozzád... Tehát ébreszd fel Krisztust... Hidd el, amit mondott, és nagy nyugalom lesz a szívedben” (Beszédek, 163/B, 6). A nehéz időkben olyanok vagyunk – mondja Szent Ágoston –,

mintha a csónakban lennénk vihar idején. És mit tettek az apostolok? Felébresztették Krisztust, aki aludt, miközben a vihar tombolt; de ő ott volt! Az egyetlen dolog, amit rossz időkben tehetünk, az, hogy „felébresztjük” Krisztust, aki bennünk van, de úgy „alszik”, mint hajdanán a csónakban. Pontosan így van.

Fel kell ébresztenünk Krisztust a szívünkben, és csak ekkor leszünk képesek az ő tekinetével szemlélni a dolgokat, ő ugyanis messzebbre lát a viharból.

Az ő derűs tekintetén keresztül olyan panorámát láthatunk, amelyet magunk elképzelni sem tudunk.

Az apostol emlékeztet bennünket: nem engedhetjük meg magunknak, hogy a jócselekedetekben elfáradjunk ezen a kihívásokkal teli, mégis lenyűgöző úton. Ne fáradjatok bele a jócselekedetekbe! Biznunk kell abban, hogy a Lélek mindig segítségünkre siet gyengeségünkben, és megadja nekünk a szükséges támogatást. Tanuljuk meg hát gyakrabban segítségül hívni a Szentlelket! Valaki minderre azt mondhatná: „Hogyan hívjam segítségül hívni a Szentlelket? Mert én tudok imádkozni az Atyához a *Miatyánk*-kal; tudom kérni a Szűzanyát az *Üdvözlégy*-el; tudok imádkozni Jézushoz a Sebek imájával [vagy a „Krisztus Lelke, szentelj meg engem” imával – a ford.] de hogyan szólítsam meg a Szentlelket? Mi a Szentlélek imája?” A Szentlélekhez szóló ima spontán: a szívedből kell fakadnia. A nehéz pillanatokban azt kell mondanod: „Jöjj, Szentlélek!” A kulcsszó ez: „Jöjj!” A saját szavaiddal, a saját beszédmodddal kell mondanod!

Jöjj, mert bajban vagyok, jöjj, mert sötétségben vagyok; jöjj, mert nem tudom, mit tegyek; jöjj, mert félek, hogy elbukom! Jöjj! Jöjj!

Ez a Lélek szava, ezzel kell a Lelket segítségül hívunk. Tanuljuk meg gyakrabban segítségül hívni a Szentlelket! Ezt megtehetjük egyszerű szavakkal a nap különböző időszakában. És magunknál tarthatjuk, talán a nálunk lévő kis evangéliumban [vagy *Újszövetségben*], azt a gyönyörű imát, amelyet az Egyház pünkösdkor szokott imádkozni: „Jöjj, Szentlélek Istenünk, add a mennyből érzenünk fényes-séged sugarát. / Jöjj, szegények atyja, te, bőkezűség Isten, lelkünk fényed hassa át. / Édességes vigaszunk, drága Vendég, szomjazunk, édes lélekújulás.” Jöjj! És folytatódik tovább... Gyönyörű ez az ima! Az ima lényege a „jöjj”. A Szűzanya és az apostolok így imádkoztak, miután Jézus felment a mennybe; egyedül voltak a felsőszobában [a cenaculumban], és a Lelket hívták segítségül. Jót fog tenni, ha gyakran imádkozzuk: Jöjj, Szentlélek! És a Lélek jelenlétével megvédjük a szabadságunkat. Szabadok leszünk, szabad keresztények, akik nem kötődnek a múlthoz a szó negatív értelmében, nem ragaszkodnak a rituáléhoz, hanem szabadok a keresztény szabadság értelmében, abban a szabadságban, amely éretté tesz bennünket. Ez az ima segít nekünk, hogy a Lélekben, szabadságban és örömben járjunk, mert amikor a Szentlélek jön, vele együtt jön az öröm, az igazi öröm. Az Úr áldjon meg benneteket!

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News**

Hortobágyi Cirill OSB: A Szentatya azt mondta, hogy Magyarországra, Pannonhalmára fog látogatni

December 15-én, az általános kihallgatáson Ferenc pápa magyar csoporttal találkozott. A Szentatya Hortobágyi Cirill OSB pannonhalmi főapáttól a 34. apostoli útról szóló kötetet, Kuzmányi István főszerkesztőtől az eucharisztikus kongresszus hetét bemutató fotókönyvet, Varga Ferenc bútorművestől pedig egy betlehemi jászlat vett át a találkozó során.

A magyar küldöttséget, melynek tagja volt Dejcics Konrád OSB, a főapátság kulturális igazgatója és Kuzmányi István, a Magyar Kurír igazgató-főszerkesztője, a pápai kihallgatásra elkísérte Németh Norbert, a Pápai Magyar Intézet rektora és Habsburg-Lotharingiai Eduárd vatikáni magyar nagykövet.

Az általános kihallgatás után Ferenc pápa a magyar delegációhoz lépett. Olasz nyelven elmondta, hogy Magyarországról érkeztek, Pannonhalmáról. Megköszönték a Szentatának, hogy szeptemberben ellátogatott Budapestre az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra, és kifejezték, hogy várják, hogy újra ellátogasson Magyarországra. Köszöntőszavaira a pápa magyarul annyit mondott: „Isten hozott!”

Hortobágyi Cirill főapát átadta Ferenc pápának a Bencés Kiadó és a Magyar Kurír közös gondozásában megjelent, *Az evangélium szabadságá-*

ban éljete! – Ferenc pápa beszédei budapesti és szlovákiai látogatásán című kötetet. A képekkel illusztrált könyv tartalmazza Ferenc pápa Budapesten és szlovákiai útján elmondott valamennyi beszédét, a szlovák jezsuita tartomány tagjaival folytatott beszélgetését, valamint a visszaúton, a repülőgép fedélzetén tartott sajtótájékoztató teljes szövegét. A kötethez Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke és Stanislav Zvolenski pozsonyi érsek, a Szlovák Püspöki Konferencia (KBS) elnöke írt ajánlást.

A pannonhalmi főapát, miután átnyújtotta és röviden bemutatta a

könyvet, német nyelven kifejezte, hogy várjuk a Szentatyát Magyarországra és Pannonhalmára.

A Szentatya azt válaszolta: „Ich werde kommen”, azaz „El fogok jönni”. Hortobágyi Cirill még kérte Ferenc pápától, hogy imádkozzon a pannonhalmi gimnázium egy nehéz helyzetben lévő diákjáért. „Imádkozni fogok” – hangzott a Szentatya válasza.

A találkozás alkalmával Kuzmányi István, a Magyar Kurír főszerkesztője a Szentatának ajándékozta *A Jöjjetek és lássátok!* – A budapesti 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus a képek tükrében című kötetet. A fotóalbum 197 fénykép segítségével idé-

zi fel a kongresszus hetét, bemutatva a 2021. szeptember 5. és 12. között zajlott eseményeket. A Magyar Kurír gondozásában megjelent könyv a szerkesztőség két fotósa, Merényi Zita és Lambert Attila által készített felvételek gyűjteményét tartalmazza, melyek alkalmasak arra, hogy felidézzék azokat az eseményeket, melyek a kongresszus hete alatt megérintették mindannyiunk lelkét.

Kuzmányi István bemutatva a kötetet elmondta, hogy olyan nyelven

„íródott”, mely mindenkihez szól. A két fotós szolgálata révén, a képek segítségével emlékezhetünk a kongresszusra. A Szentatya belelapozva a kötetbe kifejezte tetszését, hogy milyen szépek a fényképek.

A betlehemi jászlat Varga Ferenc bútorműves adta át Ferenc pápának. A jászol egy politúrozott intarzia kompozíció, mely – kis méreténél fogva (30X30X15 cm) – elsősorban otthoni használatra készült, például karácsonyfa alá lehet tenni de akár a magánkápolna oltára elé is kihelyezhető. A tárgyat a minimalizmus jellemzi. Formája egy felül 45 fokban, rézsúsen csonkolt téglalest. A felső, lejtős lapján a bepólyált Kisjézus képe látható, mandorlában, felette a betlehemi csillag. A frontális, függőleges lappon Ferenc pápa – formailag kissé újrafogalmazott – címerét helyezte el az alkotó. A műtárgy szerkezeti alapja bükkfa, rajta vastagfűrnér-intarzia, felületkezelése selakkpolitúr. A bútorműves megköszönte a Szentatya tanítását, és átadva a betlehemet kérte, hogy Ferenc pápa imádkozzon érte és jegyeséért.

**Kuzmányi István
Fotó: Vatican News**

Újra kapható a NEK-ről készült képes albumunk!

A már kétezer példányban elfogyott, nagy sikerű *Jöjjetek és lássátok!* – A budapesti 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus a képek tükrében című kötet újra kapható az Új Ember könyvesboltban (Budapest, V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfő, kedd, csütörtök, péntek: 9–17 óráig; szerdán 10–18 óráig) és webshopban.

„A remény pedig nem csal meg...”

(Folytatás az 1. oldalról)

Ebben az önreflexióban felismerjük azt is, hogy a jelen létünk megtapasztalása messze felülmúlja emberi képességeinket, vagyis nem magunknak tulajdoníthatjuk létezésünk okát. Belátjuk, hogy az élet Ura nélkül nincs sem múltunk, sem jelenünk, sem jövőnk. Viszont órá hagyatkozva félelem nélkül, bizalommal tekinthetünk a jövő felé.

Ha számvetésünk őszinte, akkor be fogjuk látni, hogy számtalan aggodalomra és félelemre okot adó esemény közepette élünk: természeti katasztrófák, környezetszennyezés, háborúk, népvándorlás, járvány, éhség, energiahány, ideológiai agresszió, keresztényüldözés és így tovább. Ezek közül bármelyiket nézzük is, mindegyik egyszerre veszélyezteteti mind egyéni, mind közösségi életünket, sőt – túlzás nélkül állíthatjuk – az egész emberiség létét. A mindezekből fakadó félelmek hátterében pedig alapproblémaként a hit hiánya vagy gyengesége húzódik meg. Szabad legyen önkényesen csak kettőt kiemelni a fent említett problémák közül.

Az elsőt éppen azért, mert e sorok írása idején zajlik a Planet Budapest 2021 Fenn tarthatósági Expó és Világtalálkozó elnevezésű rendezvény. Napjainkban igen sok szó esik a környezetszennyezés által előidézett klímaváltozás káros következményeiről és a gyakran előforduló természeti katasztrófákról. Akik csak a materiális világ és a pusztán e világi létezés hitében élnek, azok nemegyszer kétségbeejtő, eszkatologikus víziót látnak maguk előtt. Természetesen a hívó embert is aggasztják ezek a problémák, hiszen számára is fontos az emberi környezet ügye, mert isteni parancs az élet védelme, és különben is Istentől rendelt feladat a teremtett világ őrzése.

Viszont jól látható, hogy a hívók és a nemhívók magatartása, illetve viszonya ezekhez a kérdésekhez mégis jelentősen különbözik.

A legszembetűnőbb különbséget talán abban fedezhetjük fel, hogy amíg a hívó ember a teremtő Istenre való teljes ráhagyatkozással él, életét rábízza és visszaajándékozza Teremtőjének, addig a nemhívó szorongva tekint az elmúlás kétségbeejtő végkifejlete felé. A Teremtő létezésében nem hívó ember legtöbbször csak a materiális világ, a fizikai környezet megvédése és saját élete fenntartása miatt aggódik. Azért, mert a fizikai környezet pusztulásától félve valójában a saját élete elmúlásától fél, ami az örök élet reménye nélkül valóban csak értelmetlen pusztulás.

Ugyanakkor abban is mutatkozik egyfajta különbség a hívó és a nem hívó ember fel fogása között, hogy a hívő tisztelettel van alkotója iránt, Isten előtti felelősséggel viszonyul a teremtett világhoz, vagyis tekintettel van annak belső törvényeire, és óvakodik abba oly módon beleavatkozni, hogy azzal megsértse annak rendjét. A hit által eljut az ember annak belátására, hogy nem ura, hanem gondo zója, őre a Teremtőtől ajándékba kapott életnek. Így a teremtett világot őrizve az élet lehetőségei is tartósabbnak bizonyulnak. Ezzel szemben sok kortársunk a természet törvényeire nem figyelve, a nagyobb haszonszerzés vágyától vezetve, kizsákmányoló módon viszonyul a teremtett világhoz. Ezzel súlyosan veszélyeztetve az élet, így az emberi élet fenntartható esélyeit is. Az a fajta agnoszticizmus és vallási közömbösség, amely sok kortársunkat jellemzi, valós veszélyt jelent ma a biológiai lét esélyeit illetően. Ezért – hit nélkül – joggal merül fel sokakban pusztulásra ítélt életük apokaliptikus rémképe. Az ilyenekből hiányzik a hívó

ember reménye, amely remél a reménytelenség ellenére is, mert egyrészt remél Isten megtartó szeretetében és a földi élet halál utáni folytatásában, másrészt hisz az ember

meretelméletben és a morálisban a relativizmusnak (...).« Az európai kultúra a »csöndes aposztázia« benyomását kelti, amellyel az önelégült ember úgy él, mintha

Mindezeket tapasztalva mi, keresztények – a szeretet Istenébe vetett hit alapján állva – mégis a remény hangján kívánunk megnyilvánulni ezekben a kérdésekben is. Az Egyház

nem lehet soha – hosszú időn át semmiképpen sem – reményvesztett. Ha mégis, akkor ott a hit meggyengülésének esete áll fenn, vagyis az ember szívében következett be egyfajta elpártolás Istentől.

Minden emberi életet a remény éltet. A remény teremtett ember voltunk sajátja, vagyis az Istenhez fűződő szeretetünk megnyilvánulása. Mulandó dolgok nem képesek hosszú távon a reményt életben tartani. Sőt, az ezek által okozott kiábrándultság is csak fokozza az igazi remény utáni vágyat.

Az Egyház a pusztta létével is a reménység jele a világban. Az Egyházban jelen lévő Krisztus adja ezt, aki minden embernek akar és tud igazi reményt kínálni. Amikor társadalmi szinten és egész Európában a reménytelenség jelei tapasztalhatók, tanításával és értékrendjével az Egyház rá akar mutatni az igazi remény forrására, Krisztusra. Ő a mi bízakodásunk fogyhatatlan alapja, mert ő változatlan: „Jézus Krisztus ugyanaz tegnap, ma és mindörökké” (Zsid 13,8). Így a tanítást sem kell revideálni, mert az is örök érvényű.

Minden embernek kikerülhetetlenül döntenie kell a jövőt illetően. Ez pedig a Jézus személye melletti vagy elleni döntés függvénye. Mi döntünk újra Krisztus mellett az új év kezdetén is, és legyünk az ő tanúi a világban! Akkor az életünkben felbukkanó bajok ellenére is el fognak kerülni bennünket az egzisztenciális szorongások és félelmek, mert „a remény (...) nem csal meg, mert a nekünk ajándékozott Szentlélekkel kiáradt szívünkbe az Isten szeretete” (Róm 5,5).

Kívánok e sorok olvasóinak és szeretteiknek Istenben reménykedő, békés új esztendő!

Veres András
győri megyéspüspök,
az MKPK elnöke
Fotó: Merényi Zita

megtérésének, megváltozásának lehetőségében is. Hit nélkül reménytelenné, kilátástalanná válik minden, a hit által viszont már a földön virágba szökken az örök élet reménye.

Véleményünk szerint a fent felsorolt problémák közül a másik igen súlyos és aggodalomra okot adó jelenség annak az agresszív ideológiának a terjedése, amely ellen véleményünk nem tűrő módon, az alapvető emberi értékek, az emberi természet integritása, a házasság és a család ellen támad. Mindezt megte-
téli a keresztény hit és erkölcsi értékrend támadásával, kigúnyolásával, és annak teljes elvetésével. Szent II. János Pál pápa apostoli buzdításának szavai, amelyeket Európa népeinek írt 2003-ban, napjainkban fokozottan aktuálisak váltak: „Az Istenről való elfelejtkezés magával hozta az ember elvesztését, és ezért »nem csodálkozhatunk azon, ha igen tág tér nyílt a filozófiában a nihilizmusnak, az is-

Isten nem létezne.” (Ecclesia in Europa, 9.)

Minden problémánk forrása az ember Istentől történt elfordulásában keresendő. A vallás ellenfelei gúnyt űznek a keresztények hitéből, amikor a karácsonyi ünnep elnevezésének megszüntetésére tesznek javaslatot, vagy amikor a Mikulás, a szent életű Miklós püspök, illetve a Szűzanya személyét az LMBTQ blaszfémikus módon propaganda céljaira használja fel. Ez súlyos visszaélés a keresztény emberek mindenáron nyugalmat kereső békeszeretetével, és megsértése vallásos érzékenységüknek. Ha az egyenlőséget és toleranciát hirdető nincsenek tekintettel mások hasonló igényeire, akkor abból súlyos társadalmi feszültségek támadhatnak, amint erre már több nagy nyugat-európai országban volt is példa. A más valláshoz tartozók nem feltétlenül bizonyulnak olyan toleránsnak, mint a keresztények.

nem szűnik meg hirdetni a Krisztus által hozott evangéliumot, amely minden ember számára a reménység üzenetét hordozza. Ez sok meg nem értéssel és esetleges elutasítással találkozhat, de az Egyház prófétai küldetésével ez is együtt jár. Az Egyház minden tagjának szólnak Péter apostol szavai: „Ne féljete fenyegetéseiktől és ne engedjétek, hogy megzavarjanak benneteket! Urunkat, Krisztust szentül tiszteljétek szívetekben, legyetek mindig készen rá, hogy mindenkinek megfeleljétek, aki csak kérdezi, mi az alapja reményeteknek” (1Pét 3,14–15).

Mi, keresztények boldogan valljuk, hogy reményünk forrása a Betlehemben született Isten Fia, Jézus Krisztus. Ő magára vette emberi természetünket, részt vállalt emberi sorsunkban, és kinyilatkoztatta nekünk a mennyei Atya igazságát. Ő azért jött, hogy nekünk életünk legyen és bőségben legyen (vö. Jn 10,10). Ezért a krisztushívó ember

Magyarországi egyházak közös nyilatkozata a házasság, a család és az emberi méltóság védelmében

Az alábbiakban tizennégy vallási közösség, köztük a katolikus, illetve protestáns és ortodox egyházak, valamint zsidó hitközségek képviselőinek közös nyilatkozatát olvashatják.

„Megteremtette Isten az embert a maga képére; Isten képére teremtette őt, férfinak és nőnek teremtette őket. Isten megáldotta őket, és azt mondta nekik Isten: »Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be a földet!«.” (1Móz 1,27–29)

A biblikus álláspontot Ferenc pápa budapesti látogatása során is hangsúlyozta megerősítve, hogy a házasság szentsége egy férfi és egy nő között valósul meg. A zsidó hagyományban is a nő-férfi kapcsolat házasság általi szentesítése az emberi méltóság alapja. Mi, az alulírott katolikus, protestáns és ortodox egyházak, valamint zsidó hitközségek képviselői, a karácsonyra készülve, illetve a hanuka gyer-

tyáinak fényében, egyben az utóbbi időkben egyre erősödő társadalmi vitákra reagálva ezúton is megerősítjük a házasságra, a családra és az emberi méltóságra vonatkozó zsidó és keresztény értékrend fontosságát.

Budapest, 2021. december 9.

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia; Magyarországi Református Egyház; Magyarországi Evangélikus Egyház; Magyarországi Baptista Egyház; Magyar Pünkösdi Egyház; Magyarországi Metodista Egyház; Budai Szerb Ortodox Egyház; Magyarországi Ortodox Exarchátus; Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház; Magyarországi Román Ortodox Egyház; Orosz Ortodox Egyház Magyar Egyházmegeje (Moszkvai Patriarkátus); Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerülete; Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség

Forrás:
MKPK Sajtószolgálat
Fotó: Pixnio.com

AMORIS LAETITIA-CSALÁDÉV

Imádság a Szent Családhoz

Jézus, Mária és József,
bennetek szemléljük
az igaz szeretet ragyogását,
nagy bizalommal rátok bízunk magunkat.
Názáreti Szent Család,
tedd a mi családjainkat is
a közösség helyeivé és az imádság cönákulumaivá,
az evangélium hiteles iskoláivá
és kicsiny család-egyházakká.
Názáreti Szent Család,
a mi családjainkban soha ne kerüljön sor
erőszakosságra, elzárkózásra és megosztásra,
és ha valaki megsebesült vagy megbotránkozott,
azonnal nyerjen vigasztalást és gyógyulást.
Názáreti Szent Család,
add, hogy mindannyiunkban tudatosodjék
a család szent és sérthetetlen jellege,
és Isten terve szerinti szépsége.
Jézus, Mária és József!
Hallgassatok meg minket,
és fogadjátok el könyörgésünket!
Ámen.

A BIBLIA ÜZENETE

Örömünk forrása

Jn 1,1–18

Az öröm igazi forrása, hogy a „Gazdánk” jött közénk. Nem valamit, hanem valakit kapunk. János apostol egy élet elmélkedését önti bele evangéliumának prologusába, amikor azt mondja: Isten, a tulajdonos jött közénk, az Alkotó tért vissza káprázatosan szép alkotásába, hogy életét megossza velünk.

Isten nem valami kis vizitre érkezett a földre. A valódi megtestesülés igazi szolidaritás, hiszen Isten önmagán mutatja be, hogyan kell viselkedni, ünnepelni, meddig kell az életet ajándékozni. Isten emberré lett, és tanít minket, hogyan váljunk igazi emberekké.

Idő kell ahhoz, hogy Isten partnereivé fejlődjünk, hogy társai lehessünk, az ő folytatásai, hogy áldó kezei, dobogó szívek, a Teremtő szép gondolata legyünk a világban. Ezt akarta, ezért jött közénk. Nem pusztán látogatóba érkezett, hanem egyszer s mindenkorra folytatódni kíván az Egyházban, bennünk.

A mögöttünk hagyott karácsonyi ünnepekben igyekeztünk kedveskedni egymásnak kézzel fogható ajándékokkal, melyekben talán kicsit mi magunk is benne voltunk. Mindeközben Isten megadta nekünk a legnagyobb ajándékot, önmagát. Ez az ajándék tökéletes és felülmúlhatatlan. János evangélista keresi a szavakat, hogy körülírja: élet, világosság, kezdet, Ige.

„Az Ige testté lett.” Az Ige nem pusztá szó, hanem cselekvés, tett és lét egyszerre. A görögök mindent fölülmúló bölcsességnak gondolták. Ám Istenünk egy piciny gyermekben rejtőzött el, hogy mindenki számára hozzáférhető és megtapasztalható legyen. „Láttuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be.” Valóban láttuk? Va-

lóban láthatjuk Isten dicsőségét? Előfordul, hogy azért nehéz ezt megragadni, mert túlságosan is köztünk van, ám mi másutt keressük, a végtelenben. Miközben jelen van az életünkben, belép a hétköznapiainkba. Aki megtapasztalja Isten dicsőségét, az Istenben él, tőle tanul szeretni, és rájön: az igazi ajándék az Ajándékozó befogadása és továbbajándékozása.

Legjobb terveink a közénk testesült Igére való teljes ráhagyatkozásból születnek meg. Akkor járunk sikerrel, amikor a világban, egymásban és önmagunkban felfénylik számunkra Isten éltető Igéjének világossága, szépsége, harmóniája. Amikor készek vagyunk bízni az Istentől adott lehetőségben, akkor nem kicsinyesen lázongunk, hanem bátran döntünk az élet mellett, melyet valamiképpen már megtapasztaltunk.

„És az Ige testté lett.” Testté lett annak ellenére, hogy tudván tudta a világ fájdalmas alakulását és ismerte sötéttségét.

„És közöttünk élt.” Kockázatot vállalt az Alkotónk azzal, hogy közénk jött, és ma is jelen van köztünk. Mindez remélni tanít minket. Az Ige megtestesülése arra hív, hogy őrizzük a reményt: Isten a világ végéig velünk jár, és ottthon ígér nekünk.

Egy igen és a Szentlélek kellett ahhoz, hogy Isten szava, Igéje megvalósuljon Móriában. Az Isten tervére kimondott igenünk és a Szentlélek együttműködése teszi Isten szavát bennünk is léletté. Mária befogadta Isten tervét, Isten Igéjét, és nekünk ajándékozta, amikor világra hozta Jézust. Móriában az Ige testté lett, bennünk az Ige tette válhat, léletté lehet.

Németh Norbert

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (53.)

A Szent Liturgiát különböző szándékokra lehet végezni, amint azt a hívek kérni szokták. Maga a liturgikus szöveg ilyenkor is változatlan, de bizonyos kiegészítések kerülnek be a változó részekbe. A legvilágosabb példája ennek a sajátos ekténiák betoldása a szertartás szövegébe. A liturgikonunk első helyen hozza a Szentlélek segítségül hívására végzett részeket.

Szent Pál azt tanítja, hogy „gyöngeségünkben segítségünkre siet a Lélek, mert még azt sem tudjuk, hogyan kell helyesen imádkoznunk. A Lélek azonban maga jár közben értünk” (Róm 8,26). Ennek fényében szólnak Liturgiánk kérései a Szentlélekhez. A nagy ekténiába négy sajátos könyörgés illeszkedik bele. Ezekben közös a megfogalmazás: „a Szentlélek ereje, működése és malasztja által” kérjük a segítséget. Tehát nem az oly gyöngye emberi erőnkre hagyatkozunk!

Az első könyörgésben azt kéri a pap, hogy áldja meg Isten a könyörgők „jó szándékát és munkáját”, s adjon ahhoz szerencsés és akadály nélküli befejezést, mégpedig gyorsan, az Isten dicsőségére. A második kérés egyszerűen azért szól, hogy Isten „sikeres előmenetelt adjon a fáradozó munkásoknak”, hogy gyorsan bevégezhessék a munkájukat. A harmadik könyörgésben arról van szó, hogy a kérelmezők „jó törekvéseikhez” Isten „teljes segítséget adjon”. Végül a harmadik kérés kibővül, mert az órangyal segítségéért is folyamodik „a látható és láthatatlan ellenségek minden ármányának elűzésére”, illetve azt kéri, hogy a Szentlélek adjon „mindenben segítséget”, aztán „okosságot az intézéshez”, végül „erőt a bevégezéshez”. Milyen nagy-szerű, hogy mindezt a „Szentlélek ereje, működése és malasztja” gondolatkörére tudja felfűzni a liturgikus szövegünk! Ahhoz a Szentlélekhez fordulunk, aki működésével már a teremtés megnyitvá-nította erejét (Ter 1,2), végigkísérte az üdvtörténet őszövé-ségi részét a föl-kent vezetők révén, hogy aztán malaszt-tal tölts-e el a kegyelem-mel teljest

(Lk 1,28), végül pedig itt munkálkodik a világban az istengyermeki élet árasztásával az idők végezetéig.

Az evangélium utáni kettős ekténia közben újabb négy könyörgést végez a pap a Szentlélek segítségül hívásának szándékára. Az elsőben név szerint bemutatja azokat, akik Isten jósága előtt „hittel esdekelnék”. Majd kéri, hogy áldja meg „a jó szándékukat és munkájukat, hogy azt szerencsésen megkezdjék”, és „minden akadály nélkül gyorsan bevége-zék”. A második kérésben is Isten jóságára hivatkozik a pap, mielőtt segítséget kér a munkához és mielőbbi bevégezéséhez. A harmadikban – mint az előző sorozatban is – az órangyalhoz szól a kérés, hogy „háritsa el a látható és láthatatlan ellenségek minden akadályát”, hogy a kérelmezők szerencsésen be tudják fejezni a megkezdett munkájukat. A negyedik könyörgés áldást kér a munkálkodókra, akik Isten dicsőségére végzik feladatukat. Sőt még azért is szól, hogy „a sikeres bevégezéshez teljes segítséget és hosszú életet” nyerjenek el.

Tudjuk, hogy a Szentlélek „szavakba nem önthető sóhajtozásokkal” imádkozik értünk és velünk (Róm 8,26). Mi pedig a Liturgiában tudatosan csatlakozunk hozzá.

L. K.

LITURGIA

Az Eucharisztia ünneplése (117.)

Legyen a te irgalmasságod, Uram, fölöttünk, amiként reménykedünk benned! A hálaadó him-nusz 28. sora a 33. zsoltár szavaira épül: „Le-gyen, Uram, irgalmad rajtunk, amint benned bizakodunk!” (Zsolt 33,22) Az Isten jóságát és nagyságát magasztaló himnusz a fogságot követő időkben ke-ltezett, és a 145. zsoltárhoz ha-sonlóan alefbét költemény. Az irgalmasság fogalma a zsoltár-ban még kétszer előfordul: „Az igazságot és a törvényt szereti; Az Úr irgalma betölti a földet (...) De íme, nézi az Úr szeme azokat, akik félik őt, akik remé-lik irgalmát” (Zsolt 33,5.18) Ugyan majd a Te Deum lauda-mus 29. sorában kerül elő, de te-matikai szempontból már itt említjük a 31. zsoltár 1. versét: „Uram, teben-remélek, soha meg ne szegyenüljek, ig-a-zságodban szabadíts meg engem!”

A zsoltár szövegének értelmében az Istenbe vetett remény és bizalom mértéke Isten irgal-ma és jósága népe iránt. Ilyen értelemben az amint szócskának (hé-b. kaaser) hangsúlyos jel-lege van. Azok, akik a hálaadó himnusz dicsó-ító és könyörgő soraiban kifejezték az Isten iránti bizalmat, kifejezik reményüket Isten hű-

ségében. Az irgalmasság ugyanakkor köteles-ség és az irgalmasság lelkiületébe való elmerü-lés (vö. Mt 18,21–35). „Bocsáss meg társadnak, ha vét ellened, akkor te is, amikor könyörögsz, elnyered bűneid bocsánatát” (Sir 28,2).

„Kételkedés nélkül kérjük a mi Urunktól, Istenünktől az ir-galmasságot, mert nagyon akarja, hogy kérjük. A kérésünk Őt nem zavarja meg, és nem kezd feszengetni, ahogyan az, akitől kérsz valamit, amije nincs, vagy amiből csak kevese van és fél adni, nehogy még ke-vesebbje legyen. Akarod tudni, hogyan árasztja rád irgalmassá-gát az Isten? Áraszd te a szere-tetet, és lássuk, végét veted-e, amíg árasztod? Tehát mekkora

lehet a bőség a Legfőbbben, ha ekkora van a képmásban!” – írja Szent Ágoston, és biztat minket, hogy mi se fukarkodjunk az irgalmas-sággal és a megbocsátással. A Te Deum lauda-mus 28. sora így kapcsolatot teremt a Miatyánk szavaival: „és bocsásd meg vétkeinket, mikép-pen mi is megbocsátunk az ellenünk vétke-zőknek” (Mt 6,12).

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Szent Elizabeth Ann Seton

Január 4.

Elizabeth Ann Bayley néven született New York meghatá-rozó családjaiban egyikében – édesapja és édesanyja ősei az első telepesek között érkeztek az Újvilágba. Neveltetése sze-rint az episzkopális egyházhoz tartozott. Hároméves volt, ami-kor édesanyja meghalt. Mosto-haanyja aktív társadalmi életet élt, támogatta a szegényeket, és saját házukban „élelmiszerban-kot” működtetett. A fiatal Eli-zabeth mellette tanulta meg a szeretetszolgálat fontosságát.

A szülők házassága azonban megromlott, és elváltak. Eliza-beth másodszor vesített el egy anyát, ami súlyosan megvisel-te. Ráadásul édesapja hosszú idő-re Londonba utazott, így nővérével együtt apai nagy-bátyjaékhoz került, gyakorlatilag árvaként. Kamaszéveiben fontossá vált számára a Biblia.

Tizenkilenc évesen férjhez ment egy fiatal és sikeres üzletemberhez, William Setonhoz. Öt gyermekük született. Feleségként Elizabeth szegényeket segített, betegeket látogatott.

Apja halála után William örökölte a családi üzletet. Ám nehéz évek következtek, több ke-reskedelmi hajó is elveszett a tengeren, ráadá-sul a családfő tuberkulózist kapott. Úgy dön-töttek, Európába utaznak. Azonban alighogy megérkeztek, William meghalt az olaszországi

kikötővárosban, Livornóban. Elizabethet ez a tragédia még inkább Isten felé fordította. Olaszországi tartózkodása alatt megismerkedett a katolikus hittel – különösen közel került hozzá Mária, akire két anyja el-vesztése után égi édesanyja-ként tekintett.

Hazatérve felkereste New York akkor egyetlen katolikus egyházközségét (éppen katoli-kusellenes intézkedések voltak érvényben az államban, így csak egy templom működh-etett), és 1805-ben megkeresztel-kedett.

Ekkor került kapcsolatba a francia forradalom egyházüldö-tése elől Amerikába menekült katolikusokkal. Az emigráns közösséghez tartozó pap, Louis William Valentine Dubourg meghívta Eliza-bethet Emmitsburgbe, hogy legyen az ott ala-pított katolikus iskola és közösség munkatársa. Nem sokkal később Elizabeth életre hívta a lá-nyok számára oktatást biztosító Szent József Akadémiát – ez volt az első ingyenes katolikus iskola Amerikában. Intézményeiben – a kortár-sak szemében érthetetlen módon – színes bőrű gyerekek is neveltek. Mindeközben közösség gyűlt köré – olyan nők, akik csatlakoztak hoz-zá a szegény gyerekeket felkaroló munkájában. 1809-ben Elizabeth letette a szerzetesi fogadal-makat, és 1812-ben hi-vatalosan is megalakult a Sisters of Charity of St. Joseph kongregáció, amelynek szabályzata Páli Szent Vince lelki-ségén alapszik. Ekkor már két árvaházat és több is-kolát is működtettek. Elizabeth utolsó éveit – bár súlyos beteg lett: ő is elkapta a tuberkulózist – a közösségi élet meg-szervezése és a tevékeny szeretetszolgálat töltötte ki. Elizabeth kezdemé-nyezéséből alakult ki az Egyesült Államok ma is meglévő egyházközségi iskolarendszere. Ő lett az első amerikai születé-sű szent. 2009-ben az episzkopális egyház is felvette szentjei közé.

L. K.

A hét liturgiája

C év

4,12–17.23–25.

JANUÁR 8., SZOMBAT (Gyöngyvér, Szeverin, Szörény) – 1Jn 4,7–10 – Mk 6,34–44.

JANUÁR 9., KARÁCSONY UTÁNI 3. VASÁRNAP – URUNK MEGKERESZTELKEDÉSE ÜNNEPE (Marcell, Juliá-nusz) – Iz 42,1–4.6–7 (Íme, az én szolgám, akiben kedvem telik.) vagy Iz 40,1–5.9–11 (Mindenki meglátja majd az Úr dicsőségét.) ApCsel 10,34–38 (Az Úr föl-kente őt Szentlélekkel.) vagy Tit 2,11–14; 3,4–7. (Isten megmentett minket a Szentlélekben való újjászületés és megújulás fűrdőjében.) – Lk 3,15–16.21–22 (Amikor Jézus megkeresz-telkedett és imádkozott, megnyílt az ég.) – Énekrend: Ho 45 – EE 523, Ho 45 – EE 61, Ho 133 – EE 163, Ho 274 – EE 361.

Szentlélek kinyilatkoztatta, hogy a pogányok is társörökösök.) – Mt 2,1–12 (Láttuk csillagát napkeleten, és eljöt-tünk, hogy hódoljunk előtte.) – Ének-rend: Ho 43 – EE 523, 415, Ho 43 – EE 59, Ho 44 – EE 525, Ho 41 – EE 55.

JANUÁR 7., PÉNTEK – Penya-fori Szent Rajmund áldozópap emlék-napja (Attila) – 1Jn 3,22–4,6 – Mt

JANUÁR 2., KARÁCSONY UTÁNI 2. VASÁRNAP (Nagy Szent Vazul és Nazianzi Szent Gergely püspökök és egyház-tanítók, Ábel, Ákos) – Sir 24,1–4; 12–16 (Isten bölcsessége a választott nép között lakott.) – Ef 1,3–6.15–18 (Isten arra rendelt minket, hogy fo-gadoott fiakká legyünk.) – Jn 1,1–18 vagy Jn 1,1–5.9–14 (Az Ige testté lett, és közöttünk lakott.) – Énekrend: Ho 16 – EE 517, Ho 16 – EE 32, Ho 18 – EE 37, Ho 41 – EE 55.

JANUÁR 3., HÉTFŐ – Jézus szent neve emléknapja (Gyöngyvér, Benjámin, Genovéa) – 1Jn 2,29–3,6 – Jn 1,29–34 vagy Fil 2,1–11 – Lk 2,21–24.

JANUÁR 4., KEDD (Angéla, Titusz, Leóna) – 1Jn 3,7–10 – Jn 1,35–42.

JANUÁR 5., SZERDA (Simon, Emilia) – 1Jn 3,11–21 – Jn 1,43–51.

JANUÁR 6., CSÜTÖRTÖK – URUNK MEGJELENÉSE (VÍZKERESZT) FŐÜNNEPE (Gáspár, Menyhért, Boldizsár) – Iz 60,1–6 (Az Úr dicsősége felragyogott fölötted.) – Ef 3,2–3a.5–6 (A

Az Úr újjáépíti mindannyiunk életét

Szegények karácsonya a Sant'Egidio közösséggel

„Milyen szép a hegyeken annak a lába, aki jó hírt hoz, aki békét hirdet, örömhírt hoz, kikiáltja a szabadulást” – ezt az Izajás-idézetet választotta szentbeszéde központi üzenetül Michael Blume apostoli nuncius azon a szentmisén, melyet december 25-én mutatott be a budapest-terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz-templomban. Szőke Péter, a Sant'Egidio közösség magyarországi referense írását közöljük.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a templom plébánosának, Horváth Zoltán atyának és egész közösségének a befogadásért és a megannyi segítségért. Akkoriban, a próféta korában az emberek örömben kiáltozni kezdtek, „mert az Úr újjáépíti a Szent Várost, a lerombolt Jeruzsá-

Az ajándécsomagokba egyebek közt termosz, zsebrádió, toalettszerek, ruhanemű, pokróc került. Csupa új holmi. Hisz ki az közülünk, aki a karácsonyfa alá használt holmit tenne a szeretteinek?

„Kétezer évvel ezelőtt Isten Fia önként lépett be a mi világunkba, hogy (...) megváltson

met. Isten újjáépíti a városokat, az életeket. A te életedet is!”. E szavak különös erővel hatottak azoknak a szegényeknek a jelenlétében, akik a Sant'Egidio közösség meghívására érkeztek a liturgiára és az azt követő ünnepségre.

A Sant'Egidio évtizedek óta világszerte minden karácsony napján ünnepi ebédet látja vendégül azokat a szegény barátait, akiket az év során is rendszeresen látogat, segít: magányos vagy szegény időseket, hajléktalanokat, menekülteket, rászoruló gyerekeket és családokat, fogyatékosokat Budapesten, Pécsen és Monoron, de a világ több száz városában is. A vendégek száma a járvány előtti utolsó évben elérte a kétszázezret.

A képzeletbeli asztal körülöleli a Földet, mintegy megtestesítve az egyetemes testvériség álmát, amelyet Ferenc pápa hirdetett meg a *Fratelli tutti*ban.

Idén – immár második alkalommal – a világhárvány miatt Magyarországon is le kellett mondanunk a terített asztalról. De az ünnep nem maradhatott el! A karácsony a szegények ünnepe is, sőt elsősorban az övék, hiszen az Isten Fia egy lett közülük, amikor megszületett a betlehemi istállóban. A terézvárosi és a pécsi liturgiák ezért az ajándékozás ünnepeként folytatódtak.

A jelen lévő szegények, köztük sok hajléktalan és néhány menekült család személyesen vehette át a névre szólóan ajándécsomagot, meleg ételt. Ez utóbbit ismét a Kapuvári Ízvadászok főzték a helyszínen, hogy friss és meleg legyen – ők nemcsak kiváló szakácsok, hanem nagyszerű barátok is.

A menü sült csirkemellfilé gombás mártással, rizzsel volt, a desszert pedig gyümölcs és a Kemenes Cukrárszoda bejglije.

minket... azóta soha, semmilyen körülmények között nem vonta vissza jelenlétét. Karácsony ünnepén Isten köztünk való jelenlétére és tetteire emlékezünk. (...) Ő akkor sem felejt el minket, amikor mi megfeledkezünk róla” – folytatta a nuncius. Gondolatai mintegy megelőlegezték a választ arra, amit Szőke Péter, a Sant'Egidio budapesti felelőse a szentmise végén mondott ennek a vendégségnek az értelméről: Hányan vannak, akiket az emberek, a társadalom elfelejt! Nekik a karácsony gyakran a magány fájdalmát fokozza. Ebbe nem törődhetünk bele.

A karácsony annak az ünnepe, hogy továbbadjuk az örömhírt: gyermek született, van jövő számokra!

Van jövőd akkor is, ha az utcán élsz; van jövőd akkor is, ha háború elől menekültél, és a jómódú Európa szögesdróttal fogad; van jövőd, ha idő otthonba zárva élsz, szereteteidtől, kedves tárgyaidtól tá-

vol, a járvány idején még látogatóktól is megfosztva...

Az apostoli nuncius is arra buzdított, hogy a minket körülvevő szenvedő világot próbáljuk megváltoztatni, jobbat tenni. (Szavai különös összhangban voltak Avilai Nagy Szent Teréz intelmével, aki azt mondta, hogy Krisztusnak

nincs más teste, lába, keze, szeme ezen a világon, mint a miénk; így általunk tud és akar irgalommal szétnézni, jót tenni és áldást osztani a világban.)

Az első lépés, hogy ne feledkezzünk meg róla, aki „akkor sem felejt el minket, amikor mi nem ismerjük fel közöttünk való jelenlétét. Ez az iga-

zi barátság jele részéről számukra.” Ezt a barátságot igyekszik a közösség továbbadni az elfeledetteknek karácsony napjaiban.

Az emlékezet útjai már az ünnep előtti napokban kezdtük vetni. Így indultunk ajándékokat vinni a tizenkét évvel ezelőtti romagyilkosság-sorozatban kettes tragédiát elszenvedő tatárszentgyörgyi Csorba családhoz. Az ormánsági cigány faluba, Gilvánfára is ellátogattunk, hogy néhány nagyon rossz körülmények között élő baráti családnak vigyünk ajándékot és örömet.

Karácsony vigíliáján és napjaiban a közösség családjai adtak karácsonyi dalszövegekből álló szerenádokat idősek otthonaiban, a belső kert biztos távolából. Ajándékot is sikerült bejuttatni azoknak, akikhez a járvány előtt a fiatalok jártak, és a válaszul kapott sms-ekből éppen ez az öröm és meghatottság sugárzott: lám, volt, aki nem feledkezett meg rólam! Irénke néni, aki Pécs külterületén egy barakkban él, vezetékes víz nélkül – míg a társainak még villanyuk sincs – ezt mondta, mikor a közösségbeli barátaitól kapott egy ágat: „Életem legszebb karácsonya ez!” Egy maronita keresztény édesanya, aki két itt tanuló lányával él Budapesten, megrendülten vallott: „Valaha Libanonban jó életünk volt, de az ország és vele mi is tönkrementünk. Minden karácsonykor én segítettem, adtam a templom szegényeinek. Most értem igazán, mit jelent ez, amikor a másik oldalon állok.”

Pécsen a ferenceseknél volt az ünnepi, az ajándékozást megelőző liturgia.

Monoron a közösség szegény barátai maguk kérték, hogy ebéd előtt megtartsuk a hagyományos karácsonyi imádságot, amely tavaly elmaradt, de most kellő övintézkedésekkel lehetséges volt. Az ajándék ünnepre Kruchió László egzotikusan szép Fűrge Páva bisztrójának feldíszített kerthelyiségében került sor. A süteményekhez itt az Elfogadás Sütődéje is hozzájárult; a töltött káposzta a monorerdei Tanya Csárda szakácsait dicséri.

Aki nem tudott eljönni az ünnepségre, az mindhárom városban számíthatott arra, hogy elvisszük nekik a zártan dobozolt ételt és az ajándékokat. Közel négyszáz adag ünnepi ebéddel tudtunk kedveskedni a különböző helyszíneken.

„Bár nem ülhettünk le közösen ebédelni, mégis kézzelfoghatóvá vált a csoda: szegények és jómódban élők együtt ünnepeltek, és mindannyian gazdagabbak lettünk, mintha kicsit részesültünk volna a mennyei lakomából” – írta Thullner Zsuzsa a monori ünnepéről.

Mindez nem jöhetett volna létre a „szegények karácsonyi angyalai” és a több tucat önkéntes barátunk segítségével, akik adományt, szállítást, kétkézi segítséget, lényegében önmagukat adták oda már hetek óta az előkészületekre.

A karácsony a barátság ünnepe. De ennek a barátságnak a szerzője, forrása Jézus, a megtestesült Ige, aki „a világban volt, ...de a világ nem ismerte fel őt. A tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be” (Jn 1,10–11) – idézte a nuncius a karácsonyi evangéliumi szakaszt.

„Hűséges volt saját népéhez akkor is, amikor az elutasította őt... Az Ő szeretete magába foglal minket és az egész világot még akkor is, amikor mi közömbösek vagyunk Urunk iránt, vagy nem vesszük róla tudomást. Az Ő szeretete erősebb, mint a mi bűneink.”

Az érsek arra is emlékeztetett, hogy Krisztus „mindig előnyben részesítette a szűkiséget szenvedőket, a szegényeket, az alázatosakat”, és „arra hív, hogy kövessük Őt” ebben.

Sokszor azonban elégtelennek érezzük magunkat ehhez, elbátortalanodunk a temérdek szenvedés, tennivaló látán. Csodatévő erővel aligha rendelkezünk – hallottuk a prédikációban –, de a „Szentlélek leleményes módon segít bennünket, hogy úgy tudjunk cselekedni, ahogy Krisztus cselekedett (...) bátorságot ad, hogy merjünk találkozni (...) különösen azokkal, akiknek szükségük van arra, hogy egy megértő és kedves emberrel beszélgethessenek”. Segít az Eucharisztia is, Krisztus valóságos jelenléte bennünk, amely „olyan emberekké alakít, akik szeretik azokat, akikre Krisztus különleges figyelmet fordított, nevezetesen a szegényeket, a kitaszítottakat, a hajléktalanokat, a rászorulókat”.

Michael Blume apostoli nuncius ezzel a buzdítással fejezte be szentbeszédét: „A Szentlélek ajándéka, amelyet a Sant'Egidio kapott nem más, mint a közösség hivatása, a szükségletek felismerésének érzéke, valamint a bátorság és bölcsesség, hogy a bennünk élő Krisztust felismerve cselekedjünk. Ez igazán egyszerű. A Szentlélek mindig készen áll arra, hogy utat mutasson nekünk.”

Forrás:
Sant'Egidio közösség
Fotó: Merényi Zita

Isten jelenlétében kimondva az igent

Nagy Bálint SJ a hivatásról és a jövőről

Nem könnyű rátalálni legbensőbb vágyunkra, a hivatásunkra. Sokszor elakadunk az útkeresésben, legyen szó párkapcsolatról, munkáról vagy szolgálatról. Nagy Bálint jezsuita atyával, hivatásigazgatóval, a Sodrás utcai rendház előljárójával a karácsony előtti napokban beszélgettünk.

– Sokan fordulnak segítségért a jezsuitákhoz a hivatásuk megtalálásával kapcsolatban?

– Tavaly nyolcvanhat fiatal ember járt hozzám havonta, idén hetvenkettő. Ők valamennyien a hivatástisztázás szándékával érkeztek. Jezsuita rendtartományunk éppen most dolgozik egy tízéves apostoli terven. Szándékaink szerint a hivatásigazgatók szempontjai valamennyi szolgálatunkat át fogják járni. Minden intézményünkben, közösségünkben téma lesz, hogyan tudunk még többet tenni azért, hogy a környezetünkben élő fiatalok rátaláljanak Isten nekik szóló hívására. Nemcsak a főállású hivatásigazgató fordít majd figyelmet a fiatalok útkeresésére, hanem alapvető jezsuita törekvés lesz a hivatásbarát kultúra előmozdítása.

– Kiket várnak hivatástisztázásra?

– Jezsuita hivatásigazgatói munkánk három nagy területet ölel fel. Az általános hivatásigazgatók körébe tartozik mindazon szolgálatunk, ami segít, hogy az ember – legyen bár férfi vagy nő, fiatalabb vagy idősebb – megtalálja a helyét az életben. Lelkiigakorlatos házaink, imacsoporthaink, templomaink, iskolánk, kollégiumaink, kulturális rendezvényeink teret és lehetőséget kínálnak mindazoknak, akik hozzánk betérve keresik az Istennel való kapcsolatukat és helyüket a világban.

Hivatásigazgatói szolgálatunkban külön csoportot alkotnak azok a 16 és 35 év közötti férfiak és nők, akik még nem döntöttek az életállapotukról, választás előtt állnak. Hogyan találom meg a páromat? Papnak, szerzetesnek, szerzetesnőnek hív az Isten? Hogyan ismerhetem meg Isten rám vonatkozó tervét? Ezekre a kérdésekre segítünk nekik választ találni. Budapesten *Iránytű* címmel havonta szervezünk imadélutánokat a hivatásukat keresőknek, kétheti rendszerességgel tartunk hivatástisztázó műhelyt a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán, nyaranta pedig hivatástisztázó lelkiigakorlaton vehetnek részt az érdeklődők.

A hivatásigazgatókban a harmadik területhez azok a fiatal férfiak tartoznak, akik a jezsuita rend iránt érdeklődnek. Számukra kéthavonta szervezünk nyílt estét, nyáron pedig lelkiigakorlatot *Jezsuiták közelről* címmel. Van egy éves hivatástisztázó programunk is a Sodrás utcai rendházunkban, ezt Montserrat-évrnek neveztük el. A tanév során a rendünk iránt érdeklődők folytatják addigi tanulmányaikat vagy munkájukat, de a jezsuita közösségükben élhetnek. Itt minden esz-

közt és segítséget megkapnak ahhoz, hogy felismerjék Isten akaratát, és jó döntést hozhassanak az életükre vonatkozóan. Hivatásigazgatói szolgálatunkról részletes tájékoztatás olvasható a honlapunkon (<https://jezsuita.hu/>).

– Hogyan lehet megkülönböztetni egymástól a külső elvárásokat, a belső vágyakat és Isten tervét?

– Nem gondolom, hogy mindenkinek hivatástisztázó évre vagy lelkiigakorlatokra van szüksége ahhoz, hogy megtalálja a hivatását. Ugyanakkor vannak olyan ismert és közel ötszáz év során jól bevált eszközök, amelyek segítenek, ha valaki szeretne rátalálni a hivatásával kapcsolatos isteni hangra, sugallatra. E lehetőségek felé természetesen lépnie kell az útkeresőnek, s ehhez bátorságra, alázatra és odaadott időre van szükség. De megéri.

Hat éve vagyok hivatásigazgató. Tapasztalataim szerint a hivatástisztázás ideje alatt az ember lényegében három alapvető kérdésre keresi a választ. Ha ezekre igennel tud válaszolni, akkor megtalálta az élethivatása útját, és bátran elindulhat a célja felé.

Az első kérdés, hogy mire vágyik a lényem legmélyén. Tényleg szeretne férjhez menni ahhoz a bizonyos emberhez, vagy ez még nem biztos? Tényleg szeretne jezsuita lenni, Jézus társává válni, vagy nem? Tényleg szeretne az adott munkahelyen dolgozni, vagy mégsem? A százszázalékos biztonság nem cél, az a fontos, hogy az ember belső nyugalommal legyen képes kimondani egy alapvető igent, azt, hogy *igen, akarom*.

A második igent már nem ő mondja ki, hanem mások mondják rá: igen, akarlak; igen, alkalmasnak látunk. Ez a második *igen* néha nehezebb, mint az első. Olyan érelemben, hogy el tudjuk-e fogadni, ha igent mondanak ránk, és hogy tényleg alkalmassá válunk-e. Addig senki ne házassodjon meg, amíg a társa nem mondja, hogy igen, akarlak. De olyan jó megélni, amikor megszületik ez az elhatározás! Hasonlóan nagy megerősítést jelent az is, amikor valaki, aki egy szerzetesközösség iránt érdeklődik, azt hallja, hogy alkalmasnak találják őt erre a hivatásra. Ebben bízni lehet, akkor is, ha magunkban sokszor megkérdőjelezzük az alkalmisságunkat.

A harmadik igen pedig Istentől érkezik. Milyen nagy ajándék megélni egy szentségi házasság előtt, hogy nemcsak te akarsz a másikat, és nemcsak ő akar téged, hanem Isten adja neked a másik embert. Egy hivatást vagy akár egy munkahelyválasztást is meg lehet élni Isten hívásaként.

A hivatástisztázás időszakában tehát három igent kere-

sünk: *Igen, akarom. Igen, akar-nak, alkalmasnak látnak. Igen, Isten meghív.* Ha ez a három igen megszületett, akkor lezárult a folyamat, és elindulhat az ember: beléphet a szemináriumba, a szerzetesrendbe, megházasodhat, munkahelyet vállalhat.

A hivatástisztázás időszakában a fiatalok teret, időt, gyakorlatokat, lelkivezetést, feladatokat, segítséget kapnak nálunk. Jó látni és hat éve újra és újra megtapasztalni, hogy a hivatásukat keresők felismerhetik a legmélyebb vágyukat, megélhetik alkalmisságukat erre vagy arra az életállapatra, és meghallhatják Isten meghívását, ami ott van velük.

– Nehéz rátalálni a legmélyebb vágyunkra?

– A vágyaink gyakran nagyon bonyolultak. Hogy mire vágyunk a lényünk legmélyén, azt nem tudjuk azonnal. Sokkal könnyebb megfogalmazni, hogy mire kellene vágyunk egy adott helyzetben, de ez még nem az, ami a lelkünk legmélyén él. Azért sem könnyű találkozni a belső vágyainkkal, mert félünk, hogy csalogódnak. Mi van, ha Isten nem arra hív, amire vágyom? És mivel nem akarunk csalódní Istenben, ezért gyakran nem is merjük megfogalmazni a legbensőbb érzéseinket. Ráadásul azt is tudjuk, hogy olykor képesek vagyunk két egymással ellentétes dologra vágni egyszerre. Szóval, nem olyan egyszerű ez.

– Mi jelenthet megoldást?

– Nekem sokat segített az a felismerés, hogy a legmélyebb vágyaink mindig válaszok egy vonzásra. Ezt már Szent Ágoston hangsúlyozza a rómaiaknak írt levélre hivatkozva; azt mondja, Isten kezdeményez, és mi válaszolunk. Erre a vonzásra figyelni kell.

Fontos az is, hogy az igazi önismeret mindig kapcsolatban történik: egy szerető tekintetben látjuk meg valódi önmagunkat. Önismereti tesztekkel, pusztán önmagunkra figyeléssel sohasem tudjuk megismerni mélyebb önmagunkat. Isten tekintetében látszódik a valódi énünk. Vágyaink tisztázására a megoldás tehát Isten jelenlétének keresése, a vele való kapcsolat, az ő közelségének megtapasztalása az életünkben. Ebben az isteni térben rendeződnek ku-

sza vágyaink, és láthatóvá válik az igazi énünk.

– Ez kemény munka, ha jól sejtem.

– Az igazi hivatástisztázás ott kezdődik, ahol a személy ki tud lépni a saját világából, és mer élő közösségekhez, valódi emberekhez kapcsolódni. Hivatástisztázó programjainkkal teret nyitunk a fiatalok számára. Egy érzékletes képpel kifejezve azt mondhatjuk, olyan ez, mint egy szerszámokkal jól felszerelt bicikliműhely: ott van benne a Szent Ignác-i lelkiség több száz éves hagyománya és tapasztalata, valamint pár mesterember, aki jól ért a szerszámok használatához. A hivatását kereső fiatal pedig betolhatja hozzá a kerékpárját. Am tudnia kell: nem fogjuk helyette megjavítani, csak segítünk a szerelésben, a szerszámok jó használatában. Ha pedig elkészült a munkával, akkor bátran továbbléphet Istennel a megtalált úton, és együtt haladhatnak tovább.

– A hivatást meg kell találni vagy fel kell ismerni?

– A felismerni kifejezés valószínűleg közelebb van az igazsághoz. A hivatás nem egy rajtkon kívül álló valóság, amit odakint a világban keresünk. A hivatás magja, csírája már ott van bennünk. A hivatásunk felismerése végső soron identitás kérdése, és nem annyira a cselekvése.

– Sokszor esünk abba a hibába, hogy túlbonyolítjuk a dolgokat. Nem kellene a görccsséget levetkőzni ahhoz, hogy rátaláljunk a három igenre?

– A hivatástisztázás kezdetén legelőször is azt gyakoroljuk, hogy kapcsolódjunk az érzéseinkhez, a valóságunkhoz. Ha rágórcsölünk a dolgokra, akkor ebből kell kiindulnunk. Merjük kimondani, hogy „Igen, félek”, hiszen most ez a valós érzelmünk. Azáltal, hogy kapcsolódunk az éppen aktuális valóságunkhoz, rá tudunk tekinteni arra, aki keres és hív bennünket. Ellenkező esetben csak odáig jutunk, hogy mit kellene éreznünk. Nem szabad tehát túl hamar megítélnünk magunkat. Akkor sem, ha nem állunk a helyzet magaslatán. Abból a valóságból kell kiin-

dulnunk, amiben éppen vagyunk. Azzal tudunk elkezdni dolgozni, és így lehetségessé válik, hogy kimondjuk: „Uram, félek téled, félek attól, hogy mit fogsz mondani.”

Isten olykor nagyon konkrét a válaszaiban. Józsefnek például ezt mondja: „Ne félj feleségül venni Máriát.” Ez elég egyértelműen hangzik. Péternek sem azzal fordul: Én vagyok Isten Fia, nagyon jó velem lenni, van-e kedved követni? Hanem felszólítja: „Jöjj, és kövess engem!”

– Mindig ilyen konkrét válaszokat kapunk a keresés során?

– Van, hogy Isten nagyon világosan és egyértelműen válaszol, de az elmúlt hat év tapasztalata azt mutatja, hogy olykor nem ad konkrét meghívást az embernek. Előfordul, hogy az illető imádkozik, odafordul Istenhez, és nagyon vágyik arra, hogy az Úr világosan megmondja neki, mit kell tennie. Ám ebben a helyzetben többen is úgy érzékelik, hogy Isten azt kérdezi tőlük: „Te mit szeretnél? Mit akarsz?” Vannak, akik ezt nem tudják elfogadni: „Jaj, ne! Én nem akarok dönteni, mondd meg te!” De az Úr rájuk bízta, hogy mit szeretnének, mert fontos neki, hogy álljanak ki az akaratuk, a vágyuk mellett. Mindkettőre van tehát példa: Isten olykor konkrét meghívást ad, máskor egészen ránk bízta a döntést.

– Az utóbbi egyfelől hatalmas szabadságot ad az embernek, másfelől legalább akkora teher is.

– Így van. Mégis jó megélni az Istennel való kapcsolatunkban, hogyha ránk bízta döntést, akkor tényleg azt tehetjük, amit a lelkiismeretünk szerint helyesnek tartunk. Bármilyen életállapot mellett határozzuk el magunkat, az jó lesz, és ő ott lesz velünk. De megismétlem: Isten néha nagyon konkrét is tud lenni, és előfordul, hogy aki meghívást kapott, csak küzd és menekül, mint Jónás, vagy elfordul és szomorúan távozik, mint a gazdag ifjú.

Olyan vigasztaló látni, hogy Mária éppúgy megijedt, ahogyan mi is megrémülünk, amikor Isten nekünk szánt tervét hallani véljük. Mária azonban nem fordul el az ijedtsége miatt, hanem elmondja érzéseit az angyalnak, és így tanít minket is imádkozni. Ha Istennel maradunk a párbeszédben, ahogyan ő is tette, akkor kitisztul a kép, és felismerjük, mi a hivatásunk.

– Az új év kezdetén sokan vágnak neki az útkeresésnek. Milyen tanácsot adna nekik?

– Mielőtt rátérnénk erre, beszéljünk kicsit az adventről, mert a kettő összekapcsolódik. A karácsony mindenképpen elérkezik. Isten akkor is

eljön és emberré lesz, ha készülünk a közeledésére, és akkor is, ha nem. Ami nem mindegy viszont, az az, hogy észrevesszük-e a nálunk kopogtató, szállást kereső Istent. Fontos a hozzáállásunk. Meghalljuk-e? Beengedjük-e őt? Ha arra összpontosítok, hogy Isten szelíden kopogtat és szállást keres nálam, akkor nem az a fő kérdés az adventben, hogy rendet raktam-e az istállómban, vagy sem. Az a lényeges, hogy meghallom-e a kopogtatást és ajtót nyitok-e. Adventben a fény meg akar érkezni a sötétségbe. Isten jönni akar, engedjük be őt az életünkbe.

Az új évvel kapcsolatban is ugyanezt látom. Január elseje egy új nap lesz, amikor reggel felkelünk, és megy tovább az életünk. Valójában nincs új év, csak a jelenünk van, csak a mai napunk. 2022 magától eljön, ha akarjuk, ha nem. A kérdés az, hogy odafordulok-e az érkező Istenhez. Ha sikerül rátalálnom erre a jelenlétre, amiről beszélgettünk, akkor az érdeklődésem horizontja kitágul, és kezdem felismerni, ő hogyan néz erre az új évre, mire vágyik, mire hív meg engem, bennünket. Isten jelenlétében többet látunk, mint egyedül. Észrevesszük a közösségeinket, a családjainkat, mindazokat, akiket Isten szeret, akiket nekünk ad, akikhez küld bennünket. Szerintem ezeket a szempontokat érdemes átgondolni az év végén és az új esztendő első heteiben. Keresztény valóságunk középpontjában nem az én áll, hanem Isten érkezése, megtestesülése.

– Ezekre a kérdésekre figyelve közelebb juthatunk ahhoz is, hogy felismerjük, mi Isten akaratát velünk kapcsolatban?

– Az a szép, hogy ez valóban lehetséges. Felismerhetjük Isten közeledését és jelenlétét az életünkben. Az imádság, az Istennel eltöltött közös idő kezdetben olyan, mint egy új nyelv. Ő szól hozzánk, csak nem értjük azonnal, ahogyan azt a nyelvet sem, amit nem tanultunk korábban.

– A félelmeink tehát valóságok?

– A sötétség, a szorongásaink, a félelmeink valóságok. Keresztényként azonban nem arra vagyunk meghívva, hogy legyőzzük a sötétséget, hanem arra, hogy a fényvel legyünk. Ő győzi le a sötétséget. Részünkről pedig nagyon más a kétfajta erőfeszítés. Ha a sötétségre koncentrálnunk az utat, mert könnyen beszippant bennünket. De amint a fényhez közeledünk, a sötétség ereje megszűnik. Ez a megváltásunk és keresztény hitünk titka, ez az, ami bennünk hiszünk. Az új évre azt javasolnám, hogy erőfeszítéseink az isteni jelenlétre irányuljanak, ne arra, hogy mindenképpen legyőzzük a sötétséget.

Baranyai Enikő
Fotó: Merényi Zita

Megjelenítette Krisztus szeretetét

Beszélgetés Dávid Zsuzsanna festőművész, teológussal Esterházy Jánosról

Az Esterházy János emlékének szentelt tavalyi évben dokumentumfilmek, színházi előadások, könyvek, képzőművészeti alkotások tisztelegtek az 1901-ben született felvidéki magyar politikus előtt. Dávid Zsuzsanna festőművész, tanár Gróf Esterházy János, a szeretet politikusa címmel írt erkölcsoteológiai témájú szakdolgozatot, amely a Jel Kiadó gondozásában jelent meg. Emellett Budapesten, a II. János Pál Lengyel Házban kiállítása nyílt A mi jelünk a kereszt! címmel, melyet az ország számos pontján, többek között és az alsóbodoki Esterházy János Zarándokközpontban is bemutattak. Vele beszélgettünk.

– **Fiatal tanárnóként, festőművészként mi az, ami megragadta Esterházy János személyében?**

– A mártír sorsú politikus életét megismerve ugyanazt éreztem, mint oly sokan, akik foglalkoznak vele: lelkesedést, meghatottságot, a hitem megerősödését. Meggyőződésemé vált, hogy mindezt tovább kell adnom. Esterházy személye mellett nem mehet el az ember közömbösen. A felvidéki Alsóbodokon Paulisz Boldizsár kezdeményezésére zarándokközpontot neveztek el Esterházy Jánosról, és felépült a Szent Kereszt felmagasztalása kápolna. Még az építkezés közben több mesterral együtt utaztam Alsóbodokra. Nemzeti összefogás eredményeképpen mindenfelől érkeztek festők, segíthetünk a kápolna és a zarándokközpont festésében, művészeti díszítésében. Így ismertük meg mélyebben Esterházy János örökségét. Már korábban is olvastam Molnár Imre történész Esterházyról szóló könyvét, Alsóbodokon aztán személyesen is megismerkedtem a szerzővel. Az ő hihetetlen szorgalmának és kutatómunkájának köszönhetően Esterházy alakjában egy valódi, hús-vér ember képe rajzolódott ki előttem, egy igazi Krisztus-követő. Itt most az 1945-től 1957 márciusáig, a haláláig terjedő időszakra gondolok. A rokonai, rabtársai visszaemlékezéseiből egyértelműen kiderül, hogy Esterházy János szent ember volt, óriási hatást tett a körülötte élőkre, kisugárzásával a szív megtérésére hívta őket. Paulisz Boldizsárra visszatérve: iskolaalapító is volt, így személyében hitelesen mutatkozik meg Reményik Sándor felhívása: „Ne hagyjátok a templomot, / A templomot s az iskolát!” Az is kiderült, hogy a kápolna építésével Esterházy János végakarátát teljesítette, aki a szülőföldjében szeretett volna nyugodni. 2017-ben megtörtént ez a csoda. Küldetésének nagyon nagy lelki kisugárzása van, ami korunkhoz szól.

– **Mi ez a küldetés?**

– Nehéz erre válaszolni, mert nagyon sokrétű, mindig új és új üzenetei vannak. A róla készült, *Triptichon – Esterházy János élete és öröksége* című dokumentumfilmben a Gulagon vele együtt raboskodó, Vas megyéből származó, akkor tizenkilenc éves Hetényi József még időskorában is meghatottan mesél arról, hogy az Esterházy Jánossal való megismerkedése döntő hatással volt rá egész későbbi életé-

ben. Ahogyan Esterházy a magyarságot és keresztényként a felebarátját szerette, az követendő példaként állt előtte. Hetényi József még szinte kamasz volt, amikor elhurcolta őt a hatalom a történelem egyik legkegyetlenebb időszakában. Ártatlansága ellenére súlyos büntetéseket szenvedett el, idősként mégis úgy emlékszik vissza: az Esterházy Jánossal folytatott beszélgetései során új reményt kapott az életre. A magyarok szenvedő Krisztusának nevezi őt. Esterházy valóban Krisztus tanúja tudott lenni még egy ennyire kegyetlen és szörnyű időszakban is. Képes volt megjeleníteni Krisztus szeretetét, ami mindenhová elviszi a reményt és a fényt. Esterházy János által a keresztre kell tekintelnünk, és meglátnunk benne a kegyelem forrását.

– **Vándorkiállítása ezért kapta A mi jelünk a kereszt címet?**

– Esterházy János fogalmazott így felvidéki parlamenti

„
A mártír sorsú politikus életét megismerve ugyanazt éreztem, mint oly sokan, akik foglalkoznak vele: lelkesedést, meghatottságot, a hitem megerősödését

van felelősségünk abban a korban, amelyben élünk. A különböző megtévesztő eszmék árcaiban érkeznek, soha egyetlen önkényuralmi rendszer sem diktatúráként mutatkozik be.

– **Dolgozatában nagy hangsúlyt helyez az erkölcs és a politika szoros összetartozására.**

– A politika eredeti értelmében azt jelenti: a közjó okos szolgálata. Esterházy János ezt tette, politikusként az adott történelmi korban igyekezett előmozdítani a közjót mindenki számára. Ebbe az is beletartozott, hogy a kisebb-

önként. A vértanúság erről ismereszik meg. Már az elhurcolása előtt azért imádkozik, hogy szenvedésekkel szolgálhassa közösségét.

– **Esterházy János elhagyhatta volna a szülőföldjét. Lehetősége volt erre 1920-ban Trianon és 1938-ban az első bécsi döntés után, majd 1945-ben, sőt még 1949-ben, a Gulagon raboskodása és elítélése után is. Ő mégis maradt. Mintha tudatosan készült volna a mártírhálálra.**

– Valóban. Az anyaországban komoly politikai karrier várt volna rá, de ő még a családjáról is lemondott, hogy a Krisztusban megismert igazságot tovább szolgálja. Ez nagyon nehéz döntés lehetett számára, de megismerve a nővérel, Lujzával folytatott levelezését, illetve a szeretetet, mellyel húga, Mária egész életén át kísérte őt, azt látjuk, hogy a családjuk tagjai magasabb rendű értékrend szerint élték az életüket. Ebbe belefért akár a fizikai szenvedés, a mások miatt elszennvedett üldöztetés, a vagyonuktól való megfosztás is. Számukra a legfontosabb a lelkiüdvük volt, imádkoztak egymásért és másokért, felajánlották a szenvedéseiket, sőt önmagukat egy jobb világért, engesztelésül. Esterházy János a legszörnyűbb börtönidőszak alatt is ragaszkodott a szentségek vételéhez és az elmélyült imádsághoz, ebben találta meg az élet teljességét, a boldogságot. Ez a Lujzával való levelezéséből is egyértelmű. Egymásnak is ezt a jót akarják, s ezt még annál is fontosabbnak tartják, mint hogy Esterházy János újra szabad ember lehessen.

– **Korabeli dokumentumok szerint a börtönben Esterházyt a rabtársai élő tabernakulumnak, két lábon járó szentségtartónak nevezték.**

– Igen. Rengeteg pap és szerzetes is raboskodott vele, s az, hogy tudott nekik segíteni, ugyancsak lényeges üzenet a manák, amikor egyre kevesebb a papi hivatás, és járványidőszak sújtja az országokat. A börtönökben titokban bemutatott szentmisék alkal-

mával sok rab összefogására volt szükség, akik vállalták a kockázatot. Rendszeres volt a motozás és a cellák átvizsgálása. A papok ezért Esterházy Jánosra bízta a megszentelt kenyeret, aki féltő szeretettel őrizte, és segített eljuttatni rabtársaihoz. A budapesti eucharisztikus kongresszus idején, a pesti utcákon nagy élmeny volt a felismerés, hogy Jézus ma is köztünk jár.

– **Őn Terényből származik, egy Nógrád megyei községből. Márciusban Esterházy-emlékoszlopot avattak ott. Hogyan történt ez?**

– Terény magyar-szlovák kétnemzetiségű település. Az emlékoszlop felállítása a boldoggáavatási eljárás megkezdésének második évfordulóján történt, megemlékezve

„
A magyarokra úgy tekintett, mint a szűkebb családjára, az itt élő más népekre úgy, mint testvérekre, a keresztény Európára pedig nagycsaládként gondolt

együttal Esterházy János születésnapjáról is. A helyi evangélikus lelkész az ökumenizmus előfutárának nevezte őt, és megköszönte a magyarországi szlovák nemzetiség mellett kiállítását. Az egyén mellett Esterházy János üzenete a népeknek is szól, összefogásra és békére hív. Dolgozatomban röviden kitértem arra, hogy az egység, amelyre szólít, az a fajta közösség, amit az Eucharisztia magunkhoz vétele során megélhetünk, amire hivatva vagyunk. Esterházy János idézte a nyitrai születésű Bangha Béla – az eucharisztikus kongresszus himnuszának szerzője – egy gondolatát a keresztény unióról, amit XI. Piusz pápa 1937-ben kiadott, Egető aggodalommal kezdetű enciklikája megerősített. A Szentatya ebben mély-séges aggodalmát fejezi ki a

nácizmus és a kommunizmus terjedése miatt, és figyelmeztet: az a legfontosabb, hogy az Isten előtt meg tudjunk hajolni, akkor nem lesz baj.

– **Esterházy János személyéhez kapcsolódik a szintén Nógrád megyei Buják község római katolikus templomának felújítása is.**

– Igen, a munkálatok több mint tíz év után a közelmúltban értek véget. Az utolsó fázisban a templom szentélyében a Bárány imáadásának jelenetét festette fel a falra Lencsés Zsolt freskófestő. Néhan, köztük én is, segíthetünk neki. A templomot az Esterházy család építtette, uradalmi templomként. Ennek az emléket őrzi a település és az egyházközség. A család nyitraújlaki kastélyának kápolnájában szintén látható ez a *Jelenések könyvéből* való Bárány imádása jelenet, melyben a vértanúk is megjelennek. A bujái templom szentélyében a Bárány jobb és bal oldalán a mai kor szentjeinek arcvonásait idéztük fel. Az egyik oldalon Isten szolgája Esterházy János, a másikon Paulisz Boldizsár látható. De megjelenik a freskon Boldog Brenner János, Lénár Károly atya és Boldog Hopkó Bazil (Vasil' Hopko) görögkatolikus püspök is, aki 1957 márciusában, a mírovi börtönben ott volt Esterházy János halálos ágyánál, feladta neki az utolsó kenetet, és ellátta szentségekkel.

– **Mi lehet Esterházy János életszentségének üzenete?**

– Amikor a szakdolgozatom megírására készülődtem, rengeteget olvastam Esterházy Jánosról. Nagyon megragadott, hogy nemcsak a vér szerinti rokonait tekintette a családjának, hanem a felvidéki magyarságot és a szlovákságot is, mindenkit, aki odatartozik. Egyfajta táguló családképe volt: a magyarokra úgy tekintett, mint a szűkebb családjára, az itt élő más népekre úgy, mint testvérekre, a keresztény Európára pedig nagycsaládként gondolt. Karácsony tájékán eszembe jutott, hogy amikor nagy nehézségeket kellett átélnie az akkori magyar közösségnek, Esterházy János azt kérte: tegyen mindenki egy zöld gyertyát az ablakba, a reménység jeleként. Azt üzentte ezzel: amellet, hogy mi magunk meghittsággal próbáljuk megélni az ünnepeket, gondoljunk egymásra is, hiszen az, hogy Isten megtestesült, és kisgyermekként eljött közénk, olyan csoda, amelynek ismeretében mi sem tehetünk mást, mint hogy szeretettel tekintünk a körülöttünk élőkre. Nagyon jó lenne, ha mi, magyarok újra barátként gondolnánk egymásra, és az igaz testvért látnánk a másik emberben. Esterházy János a testvéreinek tartotta a magyarokat és a körülöttünk élő népek fiait, s áldásnak tekintette, hogy mi itt, a Kárpát-medencében osztozhatunk az ígért földjének nevezett, gyönyörű hazánkon.

Badnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

Gróf Esterházy János, a szeretet politikusa

képviselőként, miután a náci Németország megszállta Szlovákiát: „A mi jelünk a kereszt, nem pedig a horogkereszt!” Ugyanígy elutasította a vörös csillagot is, minden diktatúrát. Ez is nagyon fontos üzenet a mai fiatalok számára: igenis

ségi létbe szakadt magyarok számára követelte az emberi méltósághoz való jogokat, melyekre ígéretet kaptak. S ami még ennél is nagyszerűbb: amikor megfosztják szabadságától, önmagát adja oda áldozatul szeretetből és

Szocializálni a gyerekeket, zenével

Berki László hegedűművész a máltaiak Szimfónia-programjáról

Berki László hegedűművész, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Szimfónia-programjának koordinátora és hegedűtanára nyolc nógrádi településen, köztük Ságújfalun tart hegedűórákat általános iskolás diákoknak. Az ezer lakosú községben, a szeretetszolgálat és a Szent Ferenc Szegényei Alapítvány által működtetett Jelenlétházban beszélgettünk vele.

– Ön világot járt, ismert hegedűművész. Nem jellemző, hogy ilyen háttérrel valaki hetente kétszer hegedűlni és gitározni tanítsa egy kis település gyerekeit. Honnan a belső késztetése erre a küldetésre?

– A Máltai Szeretetszolgálat Szimfónia-programja 2013-ban indult tizenhat helyszínen, azzal a céllal, hogy iskolai problémákkal küzdő, hátrányos helyzetű gyerekek társadalmi beilleszkedését segítse. 2020-ban a Belügyminisztérium és a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság alapfokú zeneoktatási programot hirdetett a Máltai Szimfónia-program módszertana alapján. Ennek keretében hatvanhét vidéki településen indultak zenei foglalkozások, ezek közül harmincnégy helyszínen tanítottak programunk tanárai. Nógrád megyében én kaptam ezt a feladatot, ugyanis önkéntes tanárként már korábban is részt vettem a programban a szeretetszolgálatnál, Heves és Jász-Nagykun-Szolnok megyében. Tarnabod, a Máltai Szimfónia-program Mekkája nagyon közel van a szívemhez. Itt tíz évvel ezelőtt kezdődött a munka, egy papírhagedűvel. Az elmúlt évtizedben olyannyira beépült a különösen hátrányos helyzetű település életébe a zene, hogy a foglalkozásaink az általános iskola mindennapjainak részévé váltak. Heves megyében tizennyolc olyan művész van, akiknek nagy tapasztalatuk van a kapcsolatépítésben, közülük tizenheten tanítanak a program keretében. Ez nem tehetséggondozás. A zenének értéktérítő szerepe van, amitől megváltozhat az emberek világnézete, fejleszti bennük a fegyelmet, megmutatja a munkával járó áldozatok erejét, a célokat. A zene sok ember közös nyelve, segítségével kommunikálhatunk egymással.

– Zenészcsaládba született.

– Igen, ezért a zene születésemtől fogva része volt az életemnek. Négyéves koromtól zenélek, magam is részt vettem hasonló programokban. Hiszem, hogy a Jóisten kegyelméből kaptam a különböző lehetőségeket, ahogyan azt is, hogy zenészcsaládba születtem. Mi olyan gyerekekkel foglalkozunk, akik szegénységben élnek, az életkörülményeik sok egyéb mellett azt sem tették lehetővé, hogy hangszer közelébe kerüljenek. Vannak olyan sorsok, amelyek nagyon érzékenyen érintenek minket. Szocializálni szeretnénk a gyerekeket, közösséget teremteni, megkeresni, kinek hol a helye egy zenekarban. A célunk, hogy akár országos szinten is zenekart formáljunk a diákokból, és nem csak a tehetségesekből. Legyen sikerél-

ménye mindenkinek, hogy felismerje, mi lehet a szerepe egy közösségben, a társadalomban. Ezáltal neveljük a gyerekeket, a mindennapi életre készítjük fel őket. A foglalkozásokon nem mindig csak a zenéről van szó.

– Magánéleti gondokról is beszélgetnek velük?

– Igen. Közvetlen, baráti kapcsolatot alakítunk ki velük, a hangszer remek eszköz ehhez. A fizika vagy a matek tanításán keresztül nem biztos, hogy el tudnánk érni ezt a célt, mert ezek a tantárgyak nem feltétlenül kötik le úgy sok diák figyelmét, mint a zene. Problémás gyerekekkel is találkozzunk, akiknek viselkedési

zavaraik vannak. Fegyelmezetlenek, képtelenek odafigyelni, hiszen gyakran rendezetlenek az otthoni körülményeik. Megérkeznek hozzánk, megkezdődik az óra, és szájatva figyelik, hogy szól a hegedű vagy a gitár. Megszületik bennük a vágy, az akarat, hogy ők is megtanuljanak játszani. A bizalmukba fogadnak minket, és ez elvezeti őket odáig, hogy a problémáikról is meséljenek nekünk, mi pedig segíthessünk nekik ezek kezelésében, megoldásában, akár az iskolai tanulmányaikban is. Szinte észrevétlenül változik az élethez való hozzáállásuk. Teljesen más nyelven beszélünk, mint a környezetük, mégis meg tudjuk szólítani és képesek vagyunk formálni őket a zene erejével. Tarnabodon sajnos olyan gyermekekkel is kapcsolatba kerültünk, akik már általános iskolás korukban drogproblémákkal küzdöttek. Mások a prostitúcióval találkoztak már egészen korán. Szomorú példák vannak előttük, de igazi sikértörténetek is. Több hátrányos helyzetű gyereknek is el tudtuk érni, hogy felvételt nyerjenek a miskolci Bartók Béla Zene- és

„Legyen sikerélménye mindenkinek, hogy felismerje, mi lehet a szerepe egy közösségben, a társadalomban”

Táncművészeti Szakgimnáziumba, hegedűtanárok, művészek szeretnének lenni. Tarnabod, Tarnazsadány követendő példa országos szinten. Hálás vagyok, hogy a Felzárkózó települések-programban együttműködhattunk olyan szervezetekkel, mint például a Szent Ferenc Szegényei Alapítvány. Mindenhová megpróbálunk

– A közelmúltban a Belügyminisztériumban léptek fel. Hogyan történt ez?

– A programban részt vevő gyerekeket saját módszertan alapján tanítjuk, nem a zeneiskolák metódusait követjük. Országos szinten, az egymástól akár százötven-kétszáz kilométerre fekvő településeken is ugyanazt tanulják a gyerekek, alkalmanként találkozunk, és együtt zenélünk. Ez olyan szintre fejlődött, hogy tavaly ősszel jelentős mérföldkőhöz érkeztünk: meghívást kaptunk a Belügyminisztériumba, felkértek, hogy adjunk koncertet a Mindenki szívében van egy dallam-program első évének lezárásaként. Hetven gyermek lépett fel tizenkét felzárkózó településről, Nógrád, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs megyéből, illetve ország más pontjairól. Eljátszottunk négy dalt, melyeket külön nekünk hangszerelt Ott Rezső. A minisztériumban a gyerekeket többek között Pintér Sándor belügyminiszter; Herczegh Anita, a Máltai Szeretetszolgálat jószoigazgatója; Lévai Anikó asszony és hatvan további meghívott vendég hallgatta meg. A koncertünk végén a közönség könnyes szemmel, állva tapsolt. Az egyik fellépő kislány, Kamilla mindössze tízéves, de csodálatosan hegedült, és ugyanilyen kiemelkedő volt a dobosunk, a cimbalmosunk is. A Máltai Szimfónia-programban időről időre felfedezzünk tehetségeket. Számomra is döbbenetes, hogy van olyan tanítványunk, aki már a második-harmadik órán úgy fogja a hegedűt, ahogy én sem tudtam annak idején ilyen rövid idő után. Pedig engem nagyapám, édesapám és a hegedűtanárom is tanított.

– Amikor ilyen élményben van része, gondolom, Ön is meghatódik.

– Természetesen. Nem fedelkezhettünk meg arról, hogy honnan indultak ezek a gyerekek. Többségük hátrányos helyzetű, zenei képzsében ott-hon nemigen részesülnek. Fantasztikus élmény látni, hová jutottak. A koncerten minden gyerek tudta, mi a szerepe a zenekarban. Mindannyian helytálltak, alázattal, hihetetlen fegyvelemmel játszottak. A minisztériumi fellépés előtt az Óbudai Danubia Zenekarral koncerteztünk a Zeneaka-

démia nagytermében. Az is csodálatos fellépés volt. Az ilyen alkalmak igazi sikerélményt jelentenek a gyerekeknek, és kinyitják előttük a világot. 2019-ben például Salzburgban jártak a tarnabodi és tarnazsadányi szimfóniások.

– És a ságújfaluiaiak?

– Innen még nem vittünk fellépni gyerekeket. Nagybárcányról, Lucfalváról, Mátraverebélyről már igen, furulyásokat.

– Ságújfalun milyen hangszereken tanulhatnak a diákok?

– Hegedű, gitár és furulya közül választhatnak. Jellemző a lelkesedésükre, hogy van három-négy, második osztályba járó kislány, akik még csak négy-öt hegedűórát vettek, de már most szeretnének koncertekre jönni velünk. Elképesztő bennük az alázat, a koncentráció, az, ahogyan figyelnek, pedig a hegedű a legnehezebb hangszer. Kényelmetlen a tartás, rengeteg munka, tanulás szükséges a sikerhez. És mégis, a gyerekek vállalják a fáradságot, a hosszadalmas tanulást. Kinyílik számukra a világ, és rácsodálkoznak arra, hogy a Jóisten nekik is adott tehetséget.

– Olyan élmények érik őket, melyekből erőt meríthetnek a későbbiek során.

– Igen, ez így van. Ösztönözzük őket arra is, hogy tiszteljék a másik embert. Fontos az is, hogy az iskolában ne hanyagolják el a tanulmányaikat, figyeljenek oda az órá-

kon, legyenek fegyelmezetek. Tavaly volt egy problémás gyerek Nagybárcánynban. Kiválóan gitározott, de rendkívül fegyelmezetlen volt a tanórákon. Az általános iskola igazgatója szólt, hogy eltanácsolják őt, annyira kezelhetetlen, és nem tanul. A gitározás nagyon fontos volt neki, de ez önmagában kevés. Leültem vele beszélgetni, és elmagyaráztam: „Nem működnek a dolgok úgy, hogy az egyik helyen jó vagy, a másikon rossz. Mit látsz egy gitárosról? Az egy művészember, aki az eszével, a tehetségével, a szorgalmával keresi a kenyerét, abból tartja el a családját, és alkot, maradandó kulturális értéket hoz létre. Nem viselkedhetsz így, ez nem méltó ahhoz, hogy hangszert fogsz a kezvedbe.” És

csodák csodája, a magatartása ettől kezdve megváltozott, az iskolából szóltak, hogy javult a tanulmányi eredménye, nem szemtelenkedik a tanárokkal, és az osztálytársaival is kijön. Arra ösztönözzük a tanítványainkat, hogy próbáljanak szeretettel, megértéssel és empátiával közeledni mindenkihez. Nem lehet mindegyikükből muzsikuss, de a zenetanulás révén mindannyiuknak növekedni fognak az esélyeik, hogy helytálljanak az életben.

– Ahogy beszélgetünk, az az érzésem, Ön egyszerre szigorú és közvetlen a gyerekekkel. Ez pedig eredményes nevelési módszer.

– A szigorúság kifejezés helyett inkább azt mondanám: az élet minden területén megkövetelem tőlük, hogy odafigyeljenek az értékekre. Rájuk szólok, ha rágják a körmüket, és ha valaki rossz jegyet kap, addig nem jöhet hegedűórára, amíg ki nem javítja. Szerencsére ez nagy ösztönző, mert szeretnének jönni. A fegyelmezést ki lehet kerülni azzal, hogy baráti viszonyt alakítunk ki a tanítványainkkal. Hatalmas öröm számomra, amikor egy gyerek azt mondja, hogy hegedűs akar lenni, és én átadhatok neki valamit a tudásomból, a világlátásomból. A gyerekek nem félnek tőlem, a kapcsolatunk baráti, a tisztelet pedig kölcsönös közöttünk. Ez nagyon fontos. Ennek köszönhető, hogy elmondanak nekem olyasmit is, amit másnak nem. Megbíznak bennem. Zenetanári mesterm, kollégám, mentorom és jó barátom Báder Ernő hege-

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

(Folytatás az 1. oldalról)

Már az általános iskolában is az osztály bohóca voltam, és ez folytatódott a gimnáziumban. A 22. kerületben nőttem fel, alapvetően melós közegeben. 1992-ben innen kerültem az akkori József Attila Gimnáziumba, abban az évben indult az első ciszterci osztály. Mi voltunk a G-sek. Heti két hittanóránk volt, osztálymisénk, lelkiatyát kaptunk Brückner Ákos atya személyében, szerzeteseket, akik hatalmas tudással és lángoló, átragadó hittel éltek közöttünk.

– Családi indíttatásra választott egyházi gimnáziumot?

– Tizennégy évesen nem választ az ember. Ahová a szüleim mondták, oda mentem felvételizni. Nagymamám szilárd meggyőződéssel képviselte a családban a vallásos-ságot, nagyon komolyan vette. A külvárosi templomban ülő kétszáz hívó közül is kihallatszott a hangja. Makacs ragaszkodással erőltette a szüleimnél, hogy egyházi gimnáziumba adjanak, úgy érezte, szükségem van erre.

– Jónak bizonyult ez a döntés?

– Az első pillanattól nagyon jól éreztem ott magam, holott számomra teljesen új világ volt ez. Rajtam kívül szinte mindenki budai polgári családból érkezett, de volt egy közös nevező: a liturgikus élet, ami megteremtette közöttünk a kapcsolatot. Kedves, jámbor és befogadó közösségre találtam. Egy percgig sem szorongtam. Érzékenyen álltak hozzánk a tanárok, volt az egésznek egy lelkes, induló jellege. A legjobbakat kaptuk a tanárainktól, és ezt meg is háláltuk, az osztály több mint fele kitűnővel végzett negyedikben. Bennem itt érett meg az istenhit. Úgy gondolom, gyerekként a hittanóra, a mise és a ministrálás hatására anynyit sikerült elérni nálam, hogy a húsvéti nyúl és a Jézuska versenyéből a Jézuska lépett az első helyre. De hogy a hit élővé, átgondoltttá válik-e, és a kamasz kilép-e a legendák, a mesék és mítoszok világából, az tizenöt-tizenhat éves korban dől el.

– Erről a megtalált hitről valott 2019-ben, a Forrásponton, amikor úgy fogalmazott: „valami a levegőbe emel, megölel, dédelget, nagyon-nagyon szeret”?

– Egy osztálymisén éltem át, hogy megszólított Isten. Egy egész rendház fogadott minket a gimnáziumban, olyan szerzetesek, akiknek a tanítás, az értelmiségi lét, a kritikus, józan gondolkodás az életformájukhoz tartozott. Hihetetlen szellemi felocsúdást éltem meg a hatásukra. Néhány frissen diplomázott, több nyelven beszélő testvér mérhetetlen energiával állt hozzá mind a tanításhoz, mind a szerzetesi hivatáshoz. Gusztusosan, vonzóan tudtak szerzetesek lenni. Sugárzott belőlük, hogy ha az ember ezt az utat választja, nem marad le, eszmíről. S ha lemarad is, ez már élmény éri, ami kárpótolja. Van tető a fejük felett, étel az asztalukon, rengeteg szellemi és lelki élmény részesei lehet-

Merjünk emberek lenni, úgy leszünk jó keresztények

Kovács András Péter humorista a derűről és az élet mélységeiről

nek. Nagy vonzást jelentett ez számomra tizenhat évesen.

– Elgondolkodott azon, hogy a papi hivatást választja?

– Igen, ragadós volt a példa. Furcsa lelkiállapotban voltam. Volt egy lány, aki szeretett, akivel felfedezem a kapcsolat mélységeit, de úgy éreztem, érzelmileg nagyon be kell vonódnom ebbe, és mégsem tudok, mert van egy másfajta megszólítottágom is. Ez alapjaiban határozta meg az akkori világlátásomat. Nem beszéltem róla, elhalasztottam a döntést tizennyolc éves koromra.

– Amikor is úgy érezte, nem ez az útja.

– Igen, akkor már volt bennem annyi érettség és kritikai szemlélet, hogy meg tudtam ítélni ezt. Láttam, hogy a papi hivatást választóknak komoly áldozatokat és kompromisszumokat kell meghozniuk, és hogy ez az életforma nagyobb fegyelmet követel, mint a hadsereg függelmi rendje. Úgy éreztem, én nem tudnék zökkenőmentesen élni egy ilyen szigorúan hierarchizált, az ember fejébe is belekotró rendszerben. Ez átértelmezte bennem az egészet.

– Az Egyháztól is eltávolodott ekkor?

– Az később történt. Huszonhárom éves koromig Isten közelében éltem, ez hatá-

”

A kereszténység szerintem a lehető legnormálisabb emberi alapállapot, hiszen józan, kedves, nyitott, elfogadó, szerethető magatartásra, békére és harmóniára törekszik magával és a világgal. Ez a legtöbb, amit egy ember elérhet

rozta meg az életemet, de egyszer csak azt vettem észre, hogy közben a hétköznapi élettől lemaradtam. Ebben az időszakban több családi tragédia történt, összezuhan-tam, bezárkóztam, majd mikor újra nyitottam, azt mondtam magamban: Uram, most pár évre elkanászodnék. Béklyónak éreztem a vallási kötöttségeket, tudatosan hátraléptem, és megmerítkeztem a világ bugyraiban. Eltávolodtam a katolikus közösségemtől, és kiestem ebből a közegeből.

– Életidegennek érezte az éveinket?

– Mivel én nagyon komolyan vettem őket, ezért igen.

Azt hallottam ki az Egyház tanításából, hogy állj készen a halálra, az üdvösségre, és én akkor úgy gondoltam, erre még ráérünk. Elvégeztem a jogi egyetemet. A jogászai lét arról szó, hogy ami elromlott a világban, azt a jog eszközeivel helyre kell tenni. Nekem tanulnom kellett erről a világról. Mindez az Istennel való kapcsolatomra semmennyire sem nyomta rá a bélyegét. Humoristaként mindent íróniával nézek, keresem a dolgokban a visszasságot, a hamisságot. Egyvalamiben azonban nem kételkedem. Tudom, hogy Isten ott van az ajtó mögött, és megszólított akkor is, ha hónapokig nem nyitom ki az ajtót. Nem dorgál, nem neheztel, de mindig vár. Keresnünk kell az önfeledtséget, hogy a kötöttségek ne okozzanak bennünk görcsöket! A kereszténység szerintem a lehető legnormálisabb emberi alapállapot, hiszen józan, kedves, nyitott, elfogadó, szerethető magatartásra, békére és harmóniára törekszik magával és a világgal. Ez a legtöbb, amit egy ember elérhet. Merjünk emberek lenni, úgy leszünk jó keresztények. Minden mise elején megbánjuk a vétkeinket, de az is lényeges, hogy fogadjuk el magunkat a vétkeinkkel együtt. Nem szabad utálnunk magunkban, hogy ilyenek vagyunk.

– Fontosnak tartja, hogy igyekezzünk mindig jobbak lenni?

– Nagyon is. De mi számít jónak? Akkor is görcsösen ragaszkodom egy jó cselekedet-hez, ha nehezen visz rá a lélek, vagy elengedem, és hetekig derűs vagyok? Besavanyodott arccal akarok jó lenni, vagy derűs arccal elég jó? Ennek a kulcsa a mértékletesség és a fokozatosság. Nem minden képesség, tulajdonság javítható, ezt is el kell fogadni. Az isteni parancsnak meg kell felelnünk, de anélkül, hogy túl sok terhet pakolnánk ma-

gunkra. Ahogy egyik napról a másikra nem leszek izmos, úgy jó sem. Ez tudatosságot igényel, és kitartó munkát hosszú éveken át. A gondolatokból lesznek a tettek, a tettekből a szokások, a szokásból a jellem. Úgy gondolom, nem szabad dorgálni, ha a fejlődés nem megy egyik napról a másikra.

– Hogyan éli meg a hit átadását a családban?

– Benne van a mindennapjainkban, áthatja a beszélgetéseinket. Hallanak otthon a hitről a gyerekek, látják a könyveinket, beléjük ivódik mindez. Tanulnak hittant az iskolában, és egy református cserkészetben találták meg a helyüket. Ez arra elég, hogy szokásokat alakítsunk ki bennük, ahogy velem is történt gyermekkoromban. Később lehet ebből valami, de az már rajtuk fog múlni. A lehetőséget és a fogékony-ságot viszont nekem kell megteremtenem, ez a feladatom.

– Milyen apa próbál lenni?

– Elég jó. A legtöbb, amit adhatok, a nagyon biztos hát-tér. Azt szeretném, hogy a gyerekeimben szemernyi két-ség se legyen: apa jelen van, nem késik, mindig lehet rá számítani. Az a fajta apuka vagyok, aki ott áll a fa alatt, ha a gyerek fára mászik. Látszólag nem csinállok semmit, de minden pillanatban kész vagyok, hogy elkapjam, ha poty-tyan. Nem akarok csodálényeket nevelni belőlük. Hiszem, hogy kellően kiegyensúlyozottak és biztonságban érzik magukat, így bizalommal és nyitottsággal fordulnak a vilá-g és az emberek felé. Okos gyerekek, boldogulni fognak. Szeretném, ha az életet árnyaltan és mélységeiben tudnák látni, ha mernék érzelmekkel megélni a kapcsolataikat, bátran megfogalmazni és kifejezni, ami bennük van. Nekem állandóan résen kel-

lett lennem, hogy egyes helyzetekben ne sérüljek, rejtegetnem kellett az érzelmeimet.

– A nevetés fontos része az életüknek?

– Ez a legjobb feszültségoldó. A humor segítségével ki tudunk mászni olyan helyzetekből, amelyek konfliktushoz is vezethetnének. A feleséggel soha nem veszekszünk, de tényleg soha. Tizenhárom év alatt egyszer sem kaptunk hajba, soha nem volt otthon kiabálás. Viszont játékból néha kieresztjük a hangunkat, a gyerekek pedig teli szájjal kacagnak. Jó érzés tudni, hogy nem összerezzenek, hanem nevetnek. De nem ütök el mindent viccel. A vicc sokszor arról szól, hogy az ember megspórolja magának a szembenézés tényét. A humor jó arra, hogy többet közvetítsünk vele, mint amit kimondunk, de arra is, hogy elbagatellizáljunk dolgokat, vagy akár elrejtjük magunkat. Ezért a színpadon kívül nagyon ritkán beszélék viccesen, szeretem a súlyuknak megfelelően kezelni a dolgokat.

– Milyen hatással van a humor, a nevetés az életre? Azért szeretjük, mert jókedvünk lesz tőle?

– Nagy az igény a humorra, ám valójában kevés köze van a jókedvhez. Az emberek azt várják tőlünk, humoristák-tól, hogy megnevettessük őket. A nevetés endorfin és dopamint szabadít fel, ami az elégedettség érzetét kelti. De valójában mindaz, amiről évek óta beszélék, nem vicces, sokkal inkább elgondolkodtató. Neveltetek, s ezzel abban segítetek az embereknek, hogy a nevetés hatására az endorfin és a dopamin kinyisson bennük olyan ablakokat, amelyek máskéülönben zárva maradnának. Így könnyebben és szíve-szebben fogadják be a valóságot. Nem kell, hogy fergeteges jókedvvel távozzanak az

előadásról, sokkal inkább az a cél, hogy egyfajta megkönynyebbülést éljenek át.

– A színpadon soha nem gúnyos, de tud görbe tükröt tartani. Meddig lehet elmenni a közönség szeretetétért?

– Bármiről lehet beszélni, bármivel lehet viccelni, ha az ember empatikusan teszi. Nem az a célom, hogy kigúnyoljak, becsmételjek valamit, hanem hogy megértessem másokkal azt, amit én is megértettem, amikor viccet csináltam belőle. Nagyon fontosnak tartom, hogy mindig emberséggel nyúljak egy-egy témához. Igyekszem úgy rétegezni a mondandómat, hogy legyenek benne blódségek és mélységek is. Mindenki más-más réteget fog fel, attól függően, hogy hof tart az életében.

– Nemcsak nevettek, hanem el is gondolkodtat, üzen a megszólalásaival, melyeket áthat az ember, a család és az élet iránt érzett tisztelet, szeretet. Mit szeretne átadni a közönségének?

– Nekünk, humoristáknak nagy szerencsénk, hogy a közönségünk nem öregszik velünk együtt, hanem mindig jönnek fiatalok. Az ember fiatalon szereti a humort. Egy-egy humorista számomra is olyan volt fiatalkoromban, mintha a barátom lenne. Van hitelünk a fiatalok szemében, hatással vagyunk rájuk, és ez felelősséget ró ránk. Ezt érzem, ha belegondolok abba, hogy gyerekként mennyire ki voltam téve az engem érő hatásoknak, mennyire nem volt beleszólásom abba, hogy mi történik velem, és milyen mélyen meghatározott, amit kaptam. Szeretnék a színpadon is foglalkozni ezzel a témával, hiszen a gyermekkor megélései mindannyiunkban nagyon mélyen gyökereznek. Fontos ránézni, ki mit hoz a gyermekkorából. Gondolko-dom például azon, nem kelle-ne-e társadalmi felelősségválalás keretei között megtalálni azokat, akik olyanok, mint én is voltam. Akik gyerekként tudták, hogy amiben élnek, annak nem szabadna megtörténnie, de nem láttak kiutat, és nem is volt szabad beszél-niük a problémáikról. Hánykolódnak fogódzók nélkül, miközben kifelé azt mutatják, hogy nincs baj. Nekem volt néhány fix pontom; az egyik legfontosabb, a vallás, valódi kapaszkodót jelentett. Fontos lenne, hogy az Egyház felismerje: a fiatalok hétköznapi válaszokat várnak a valódi kérdéseikre. Igaz, hogy a gyö-kerek és a hagyományok megkérdőjelezhetetlenek, de az intézmény sokszor lomhán és lassan reagál, védekezés-ként szeret régi mantrák mögé bújni, és ezzel megspórolja azt a szembenézést, amit a híveknek viszont napról napra meg kell élniük a világban. Az őseredeti alapokon kelle-ne 21. századivá válnia az Egyháznak, ez fontos kérdés. Én megismertem Isten szere-tétét. Amíg újra és újra tele tudom szívni a tudóm levegő-vel, addig örömmel élem meg a létezést a világban. Elfoga-dom, amit adni akar, és én is adni akarok.

Trauttwain Éva
Fotó: Lambert Attila

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: 1125 Budapest, Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX. kerület, Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imalábadá elhelyezett szándékokért imádkoznak.

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII. kerület, Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisek után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajori.plebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor, a Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia-templomban (Budapest, V. Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

MEGHÍVÓ

Emlőbetegek Szent Agáta-miséje az Óbudai Főplébánia-templomban (az Árpád híd budai hídfőjénél) 2022. január 29-én, szombaton este 18-órától. Ünnepi mise keretében köszöntjük Szent Agátát, az emlőbetegek védőszentjét az Óbudai Főplébánia, a Curate Infirmos Orvos Közösség és a Magyar Rákellenes Liga szervezésében. Főcelebráns: Tercsi Zoltán protónotárius kanonok. Közreműködik a Lorem Ipsum Kvarlett, Ress Tamás vezetésével. Előadásra kerül Lotti: *Missa in A*, Tallis, Ley és Bárdos művei. Minden érintettet, érdeklődőt és Szent Agáta minden tisztelőjét szeretettel várjuk.

LELKIGYAKORLAT

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (2016 Leányfalu, Mórícz Zsigmond út 141.) 2022. január 13-án 18 órától 16-án 13 óráig Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata „A szabadulásról”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelídítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sors-

társcsoportjainkban. A Pasaréti Községi Ház I. emeleti terem (1026 Budapest, Pasaréti út 102., a ferences templom bal oldalánál) kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia alsó hittantermében (Aranyhal u. 1., a Bathhány téren, a templom mögött) pedig kéthetente szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpont: 2022. január 5., 19.; február 02., 16.; március 02., 16., 30.; április 27.; május 11., 25. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin sa nővér vezeti.

„Minden vég egy új kezdet” címmel lelki napok a Szív Lelkiségi Központban, Tahiban(2022 Tahí Villator 7-9. T: 06/26-387-162.). Szeretettel hívunk és várunk megfontolásra és elcsendesedésre mindenkit, akit megszorít a gyász, megbénít a veszteség. Időpont: 2022. április 22-én, pénteken 14 órától 24-én, vasárnap 14 óráig. Elhelyezés és költség: egyágyas szobákban, napi háromszori étkezéssel 20.000 Ft/fő. Előzetes jelentkezés szükséges a programvezetőnél, Tegzes Katalinnál: tegzesk@hotmail.com, 06/30-462-9272. Hozza magával személyes holmiját, törülközőt, és jelezze, ha diétát kér! Megközelíthető: Volánbusz, Tahí – Hídfő mh., Bartók B. úton felfelé.

BESZÉLGETÉSSOROZAT

„**Férfitalálkozók**” címmel férfiaknak szóló előadás- és beszélgetéssorozatot indítottak a Pécsi Egyházmegye hét városában (Pécs, Mohács, Szekszárd, Paks, Tamási, Dombóvár, Szigetvár) 2021. október 8., péntektől 2022. május 20., péntekig. A következő időpontok: 2022. január 7., 14., 28. A találkozók kezdési időpontja 18 óra. Mindenkit szeretettel várnak, és kéri, hogy a szervezés megkönnyítése érdekében előzetesen feltétlenül regisztráljanak az alkalmakra. Bővebb információ: <https://pecsiegyhaz.megye.hu/aktualis>

HALÁLOZÁS

BÍRÓ ERZSÉBET szociális testvér életének 76. évében, 2021. november 21-én hazatért az Atyai Házba. Temetése 2022. január 7-én, pénteken 16 órakor szentmise keretében a Remetekertvárosi Szentlélek-templomban lesz. (1028 Budapest, Máriaremetei út 34.)

KIRÁLY MAGDOLNA szociális testvér életének 97. évében, 2021. november 26-án hazatért az Atyai Házba. Temetése 2022. január 7-én, pénteken 16 órakor szentmise keretében a Remetekertvárosi Szentlélek-templomban lesz. (1028 Budapest, Máriaremetei út 34.)

TÓTH EMESE szociális testvér életének 89. évében, 2021. november 26-án hazatért az Atyai Házba. Temetése 2022. január 5-én, szerdán 11 órakor szentmise keretében a Budakeszi Makkosmária (Budakeszi Angyalok Királynéja) kegytemplomban lesz. (2092 Budakeszi, Makkosi út 163.)

Ünnepi üzenetküldő

Az új évben is üzenjen – szerezzen örömet az *Új Ember* hasábjain!
Kívánjon boldog új évet, köszöntse szeretteit névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!
Rövid üzenetében küldje el annak nevét és címét, akit szeretne meglepni az aprohirdetes@ujember.hu címre.
Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre a számlát kiállíthatjuk.
Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

A hirdetések tartalmáért és azok valódiságáért a hirdető vállal felelősséget.

Tisztelt Olvasóink!
Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.
A szerkesztőség

KÖTELEKI ÜGY

ALULÍROTT Ábrahám Ágnes köteléki ügy felperese keresem Giovanni Todaro alperest.

ADÁSVÉTEL

KÖNYVTÁRAT, könyveket vásárolna katolikus házaspár Budapesten. T.: 06/70-200-0520

KÖNYVEKET vásárolok, szentképeket elfogadok gyűjteményembe. T.: 06/20-341-9106

ÉLETJÁRADÉK

KATOLIKUS HÁZASPÁR életjáradéki szerződést kötne rászoruló nyugdíjassal, esetleg házaspárral, elsősorban budapesti ingatlanért cserébe. A házaspár leinformálható plébánosnál és szükség esetén püspöknél is. Havi rendszeres jövedelemkiegészítés. T.: 06/30-999-2718

ELTARTÁSI, életjáradéki szerződést kötnek budapesti vagy egy- ingatlanért, akár plébánosi ajánlással. T: 06/30-561-7821

RÉGISÉG

A VISNYEI GALÉRIA régiséget vásárol.1071 Budapest, Dózsa György út 44. T.: 06/1-321-7000

ÚJ EMBER ELŐFIZETÉSI AKCIÓ

Az Új Ember hetilap és az Adoremus árai 2022-ben változni fognak.

Egypéldányos előfizetési áraink viszont továbbra is változatlanok.

EGYPÉLDÁNYOS ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

ÚJ EMBER hetilap

éves előfizetés: **16 200** forint (52 lapszám)

féléves előfizetés: **8100** forint (26 lapszám)

negyedéves előfizetés: **4050** forint (13 lapszám)

ADOREMUS havi liturgikus kiadvány

éves előfizetés: **10 440** forint (12 szám)

féléves előfizetés: **5220** forint (6 szám)

negyedéves előfizetés: **2600** forint (3 szám)

ÚJ EMBER hetilap és **ADOREMUS** együtt

éves előfizetés: **21 400** forint

féléves előfizetés: **11 300** forint

Az egyéni előfizetés részleteiről bővebb tájékoztatás kapható:

honlapunkon: <http://ujember.hu/elofizetes/>
telefonon: **+36 1 235-0484, +36 1 633-3790**

*Új Ember***Adoremus****facebook***Új Ember***Keressen minket a Facebookon is!**

Egyházi zenei rovatunkat *Mértékadó* című kulturális mellékletünkben olvashatják.

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

TÁRSKERESŐ

170/72, káros szenvedélyektől mentes, 72 éves, magányos, katolikus férfi keres becsültes, viszonzszeretűi is tudó hölgyet Budakeszről és környékéről. Ha költözni tud, hívhat távolabbról is. T.: 06/70-541-4839

HOL VANNAK a házasodni vágyó leányzók? Bécsben élő, fiatalos, jóképű, 39 éves, 188 cm magas, sötétbarna hajú, zöldesbarna szemű úriember keresi párját házasság céljából, római katolikus értékrendű, érzelmes, humoros, magára adó, csinos, 18-35 év közötti hölgygel. Ha családserető vagy és nyitott a gyermekvállalásra, közősek a céljaink. Német nyelvtudás nagy előny, mert egyelőre a szakmai jövőm Ausztriában van, bár erősen visszahúz a szívem Magyarországra. Politikailag jobboldali, keresztény-konzervatív vagyok, aktívan politizálok. Bölcsész-kommunikációs szakmai hátteremet erős természettudományi érdeklődés, az állatvilág iránti csodálat és szeretet határozza meg. Belevágunk az ismerkedésbe? Kérlek, küldj két fotót is magadról, ha felkeltettem érdeklődésedet! Ne félj lépni! Ha a

Jóisten is úgy akarja, az Ő segítségével minden kihívást legyőzünk közösen. Választ a kiadóba várok az „In principio erat Verbum” jeligére.

KEDVES HÖLGYEIM! Intelligens, szimpatikus, diplomás, 40-es éveiben járó fiatalember komoly társat keres. Szélhámosok kíméljenek! Várom a megadott mobilszámon kedveseim jelentkezését. T.: 06/20-520-8915

40 ÉVES, római katolikus vallású, természetkedvelő és kutya-barát nő keresi hozzáilló, 40-45 év közötti, nőtlen férfinak párját, komoly kapcsolat céljából. Fényképes válaszlevelet Magyarországon dél-keleti részéről várok a Kiadóba. Jelige: Türelemesen várnai

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén házánál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEGABLAOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet.T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

Új Ember
KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2022. DECEMBER 27.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Kőrössi László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fábian Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Veresőti Nárcisz
Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett
Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Mészáros Ákos
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Itt érzik, hogy egyek velünk

Nagy Zoltán cigánypasztorációs munkatárs nyírkátai szolgálatáról (II.)

A nyírkátai közösségi ház udvarán beszélgetünk tovább Nagy Zoltánnal, aki évek óta munkálkodik a térségben élők felzárkóztatásáért, több mint egy esztendeje a Nyíregyházi Egyházmegye cigánypasztorációs munkatársaként. Ebben a kis nyírségi faluban született, majd a fővárosban dolgozott, de később visszatért, hogy az övéin, az ott élőkön segítsen. Párjával megalapította az Együtt Segítsünk Egymáson Megyei Egyesületet, a fontos ügy felkarolására pártfogókat, a feladatokhoz munkatársakat gyűjtött maga köré. Nyírkátán már közösségi házat és adománpontot is működtet helybeli közmunkások segítségével.

A közösségi ház udvarán álló pajtában számos adomány gyűlt már össze, amelyek többek között a Nyíregyházi Egyházmegye karitász-központjából érkeztek ide. Zoltán és a minket Nyírkátára kísérő Oláh Tamás, a Nyíregyházi Egyházmegye karitász-igazgatója napi kapcsolatban állnak, segítik egymást. A pajta mellett egy elkülönített helyen törött bútorokat tárolnak. – Tudja, nagy itt a szegénység – mondja a lomok

egymásra dőlt mászókákat, játszótéri elemeket is látunk. – A Nyíregyházi Egyházmegye jóvoltából kaptuk ezeket a használt eszközöket, amiket majd összeállítunk, felépítünk a fiúkkal. A nyári időszakban és a többi iskolai szünetben nagyon jól lefoglalják majd a gyerekeket ezek a játékok. Megnyílik egy olyan tér, ahol a kisebbek is tudnak mozgolódni – mondja bizakodóan Zoltán. – Egyébként sok terünk van még. Már említet-

„A pasztorációnak a karitással összeforrvan nagy ereje van, s ezt bele kell tenni az éledező közösségekbe, itt is, és más településeken is”

hát. – Ezekből az adatokból azt is megtudjuk, hogy időszakonként hány ember fordul meg az adománpontnál, többnyire ismerjük is őket. Az ide betérőkkel elbeszélgetve bizony sok esetben nagyon nehéz sorsokba látunk bele. Van olyan házaspár, amely három kisgyermekével vándorol albérletről albérletre. Ez minden pénzüket elviszi, nincs semmijük, például őket is segítjük – meséli Zoltán. Az adománpont működésével kapcsolatban azt is megjegyzi: – Az egész adományosztási rendszer mozgatórugója az, hogy számítani lehet a vezetőkre, a karitásznál is, az egyházmegyénél is. Az embereink becsületesek, inkább otthonról hoznak ide ruhát, minthogy elvigyenek innen. S úgy látom, a faluban lassan az is szokássá válhat, hogy ha egy családban a gyerekek kinőtték a cipőt, inget, kabátot,

Játszótér épül majd a közösségi ház udvarán

Nagy Zoltán nagymamájának régi házába érkeznek a ruhaadományok. Az épületet hamarosan felújítják

felé fordulva Zoltán –, a falulakói bejöhettek hozzánk, és mi próbálunk tenni valamit értük. Tél van, szükség lesz tűzifára, s a törött bútorok még alkalmasak arra, hogy tűzrevaló legyen belőlük. Ha ez nincs, a rászorulókat az égetik el, amit a környéken találunk, sok esetben az egészségükre, a környezetükre ártalmas anyagokat. Meg nem fagyhatnak! Mi próbálunk segíteni ezeknek az embereknek a szerény lehetőségeinkkel. Lehet, hogy nem tudunk egész télre való fűtőanyagot biztosítani nekik, de ha csak pár napra elegendő fát tudunk adni, már az is valami. A pajta mellől továbbhaladunk a nagy udvaron. Zoltán elgondolkodva így összegzi a nyírkátai szolgálat lényegét: – A közösségépítés mellett az adományozás a másik terület, ahol dolgozunk, s ez a kettő kiegészíti egymást. A pasztorációnak a karitással összeforrvan nagy ereje van, s ezt bele kell tenni az éledező közösségekbe, itt is, és más településeken is. Úgy érzem, azaz, hogy foglalkozunk az itteni gyerekekkel, s a mindennapokban próbáljuk segíteni a nyomorúságos körülmények között élő embereket, valahogy az egész környezet, a falu is jó irányba változik. Fontos a hitelesség, látják, hogy nem a pénzről szól, amit csinálunk – mondja. A közösségi ház udvarán magasodó díófa közelében

tem az edzőtermet, a színjátékos kör. Mindehhez persze bővíteni kell az épületet, erről most egyeztetünk az egyházmegyével. A kapunál azután elbúcsúzikunk Zoltán családjaitól, s a nyírkátai utcákon át egy másik épület felé tartunk. – A fiatalokkal való mindennapi foglalkozás mellett a munkánk másik fő pillére az adománpont működtetése. A ruhák elhelyezésére alkalmas szobát a nagymamám régi házában alakítottuk ki. Az adománpont reggel nyolctól délután négyig van nyitva – magyarázza Zoltán. Kísérőinkkel együtt hamar odaérünk az épülethez, amelyet takaros, nyitott udvar vesz körül. Gondozott növények, egy farönkön hatalmas adventi koszorú. – A környék rendezett, nincs szemét vagy eldobott holmi, ami más településeken sokszor megszokott látvány, s bizony elcsúfítja az utcaképet – mondja Oláh Tamás karitászigazgató. – Amióta itt dolgozunk, kezd kulturálódni a környezet, és erre nagyon büszkék vagyunk – néz körül nyugodt tekintettel Zoltán. A régi házra azonban ráférne egy kis felújítás. – Hetvenéves ez az épület. Szabó Tamás egyházmegyei pasztorális helynök és karitászigazgató úr is felajánlott segítséget. Ha meglesz az építési anyag, a fiúkkal majd megcsináljuk a szükséges javításokat – teszi hozzá Zoltán.

Az adománponton reggel 8-tól délután 4-ig kiszolgálják az ideérkező, rászoruló embereket, akiknek szükségük van ruhára, cipőre

Belépünk a házba, odabent kedvesen fogadnak, mutatják a polcokon elhelyezett ruhákat. Címkék jelzik, hogy merre vannak a gyerekeknek való. Az itt dolgozó közmunkások kedvességén, visszafogott magatartásán, udvariasságán érződik, hogy rendben mennek a dolgok. Zoltán ismerteti az adománpont működését. – Az embereink napi nyolc órán át szolgálatban vannak itt. Nemcsak fogadják az érkezőket, hanem takarítanak is, rendet tartanak. Reggel 8-tól délután 4-ig kiszolgálják az

ideérkező, rászoruló embereket, akiknek szükségük van ruhára, cipőre. Természetesen az embereink kapcsolatban vannak a közösségi házzal is, működik az információáramlás. Meglehet, hogy valaki ide, az adománpontra tér be, de a vele való beszélgetés során kiderül, hogy inkább odaát tudnánk segíteni neki. Ha sok a ruha, vihetnek többet is, akiknek szükségük van rá. Amikor kevesebb jön össze, akkor szabályozzuk, hogy legfeljebb mennyit lehet elvinni. Itt nem alakulhat ki olyan helyzet,

hogy három hétig nincs ruha, és az emberek hiába jönnek. Próbálunk odafigyelni erre. Amikor rákérdezek az ideérkező ruhák állapotára, Zoltán egyértelműen válaszol: nem kapnak szétszakadt, lerongyolódott darabokat, sőt márkás ruhák is akadnak az adományok között. – Ha olykor egy-egy zsák dohosan, átnedvesedve érkezik, az embereink kimossák, megszárítják a ruhákat, aztán visszahozzák az adománpontra. Nyilvántartást vezetnek az adományokról, s arról is, hogy ki mikor vitt el innen ru-

vagy ha elhunyt valaki, akkor felkeresnek minket, és a főlegessé vált ruhákat beadják az adománpontra – mondja Zoltán. Így is lehet segíteni. Nyírkátán mindenestre valami elindult az élhetőbb, közösségi szemléletű élet irányába, s ezen a téren Nagy Zoltán kezdeményező szerepe vitathatatlan. Folyamatos szolgálata biztonságot ad az itt élőknek és a közmunkásoknak, számítanak rá. Ő pedig tervezve a jövőt, keresi az összefogás lehetőségeit, nagy lendülettel végzett munkája folytatódik itt, a faluban és más nyírségi településeken is. Amit tesz, azt szeretetből, a térségben élők iránti elkötelezettségből teszi, szívvel-lélekkel, s mindehhez a Jézus Krisztusba vetett hitből meríti az erőt. Okosan, odafigyeléssel szolgálja az embereket. Nagy Zoltánról az jut eszembe, amit Székely János, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Cigánypasztorációs Bizottságának elnöke mondott a 2020-ban megtartott országos cigánypasztorációs lelkigyakorlaton: „Cigány apostolok kellene, mert a cigány nép legfőbb esélye Krisztus.”

(A riport 1. részét lapunk előző, karácsonyi számában közöltük.)

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

Korzenszky Richárd OSB Gelsey-díjat kapott

Korzenszky Richárd bencés szerzetes és Hegyi László miniszteri biztos kapta az idej Gelsey-díjakat; az elismeréseket december 17-én, pénteken, a névadó Gelsey Vilmos születésének századik évfordulóján adták át Szegeden, a Dóm Látogatóközpontban.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye és annak Gelsey Vilmos Pedagógiai Intézete 2014-ben alapította az elismerést, ezzel is tisztelve az idén elhunyt Gelsey Vilmos munkássága előtt. A magyar származású brit közgazdász, bankár a budapesti Királyi Egyetemi Katolikus Főgimnáziumban vég-

Kiss-Rigó László
Szeged-Csanádi püspök adta át
a díjat a bencés szerzetesnek

zett, és jelentős szerepe volt abban, hogy ez az intézmény visszakapja eredeti épületét és ott indíthassa újra az oktatást.

A Gelsey Vilmos-díj a szoborral kitüntetésben olyan személy részesülhet, aki hosszú idő óta példamutatóan szolgálja a keresztény értékekre épülő magyar társadalom fejlődését, a gazdaság és a kultúra erősítésével a keresztény nevelés ügyét.

Az idej díjazott, Korzenszky Richárd a pannonhalmi Bencés Gimnáziumban érettségizett 1959-ben, és még abban az évben belépett a bencés rendbe. A teológiát Pannonhalmán végezte, az

Eötvös Loránd Tudományegyetemen magyar-országi szakos középiskolai tanári oklevelet, majd doktori fokozatot szerzett. 1973-ig Győrben gimnáziumi tanárként, majd 1979-ig Pannonhalmán főapáti titkárként, valamint teológiai és gimnáziumi tanárként dolgozott, 1989-ig a Pannonhalmi Bencés Gimnázium igazgatója volt. 1989-től 1991-ig Pannonhalmán főmonostori perjel, ugyanakkor a Magyar Katolikus Egyház megbízott képviselője volt a Művelődési és Közoktatási Minisztériumban, ahol 1994-ig miniszteri biztosi munkát is végzett. Abban az időszakban, 1996-ig betöltötte a Katolikus Iskolák Főhatóságának ügyvezető elnöki posztját. 1994 októberétől Tihanyban él, 2017-ig a Tihanyi Bencés Apátság elöljárója volt.

A Gelsey Vilmos-díj a plakettel kitüntetést olyan személyeknek ítéli oda, akik elkötelezett keresztényként a magyar nemzeti kultúra és az oktatás rendszerében és irányításában érnek el kimagasló eredményt. Az idej díjat Hegyi László, az egyházi felsőoktatási és szakképzési intézmények fejlesztéséért felelős miniszteri biztos kapta. 1968-ban született, gimnáziumi tanulmányait az esztergomi ferences gimnáziumban végezte. Az 1980-as évek végétől aktív részese több helyi és országos civil kezdeményezésnek. Felsőoktatási tanulmányokat a Budapesti Tanítóképző Főiskolán, a Hittudományi Akadémián, a Janus Pannonius Tudományegyetemen, valamint a Századvég Politikai Iskola – Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem közös képzésén folytatott. Pedagógusként dolgozott, 1998-tól az Országgyűlés Hivatalának munkatársa, majd 2000-től kormányzati tisztviselő. Feladatai mindvégig érintették az egyházi oktatást, a kormányzati egyházi kapcsolatokat.

Forrás: MTI; Szeged-Csanádi Egyházmegye
Fotó: Karnok Csaba

Magyar állami kitüntetést vehetett át a nuncius

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes december 13-án adta át Michael August Blume-nak, Magyarország apostoli nunciusának a Magyar Érdemrend középkeresztje a csillaggal kitüntetést szolgálataért és a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészítésében vállalt szerepéért Budapesten, a Szent Szék magyarországi nagykövetségén.

Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust eredetileg 2020-ban rendezték volna Budapesten, de a koronavírus-

lomból készített interjúnkban így fogalmazott: „Kötelességünk hirdetni Isten szavát minden körülmények között, használ-

járvány miatt egy évvel később, 2021. szeptember 5–12. között tartották meg a világeseményt a magyar fővárosban.

Ferenc pápa 2018. július 4-én nevezte ki Michael August Blume alessanói (Alexanum) címzetes érseket, verbita szerzetest Magyarországi apostoli nunciusává. Az anyai ágon magyar származású érsek nyugdíjazásához közeledve éppen ősei földjén végezheti diplomáciai szolgálatát.

Michael August Blume május végén töltötte be 75. életévét, az ebből az alka-

va a rendelkezésre álló fórumokat, és legfőképpen a személyes kapcsolatainkat. Magyarországon a megkeresztelt emberek között sokan vannak, akik különböző okokból elfeledkeznek erről a kegyelemről, amely megment minket. Soha nincs késő ahhoz, hogy újra tudatosodjon bennük.”

A nuncius az eucharisztikus kongresszus megrendezésében vállalt szerepével is ezt kívánta erősíteni.

Forrás és fotó: MTI

Ünnepi köszöntő az új évre

Kedves Olvasónk!

Már nem mondalak benneteket szolgáknak, mert a szolga nem tudja, mit tesz az ura. Barátainknak mondtalak titeket, mert mindent, amit hallottam Atyámtól, tudtul adtam nektek. (Jn 15,15)

Ha van valami, ami az embert emberre teszi, az nem más, mint a megszólításon alapuló személyes kapcsolata. Ezek között a legkiemeltebb helyen találjuk a barátot. Sokszor meg is rémülünk, ha valaki mindenkit a barátjának tart, kezel, mutat be. A barát az az ember, aki igazi kincs az életünkben. Nincs sok belőle. Ha szeretnénk leírni, ki is pontosan a barát, még az etimológiai szótár sem ad kimerítő meghatározást. A barát több mint a szó nyelvi eredete, egy emberi reláció meghatározása. Már nem emlékszem, hol és mikor hallottam a legtalálhatóbb definíciót, de igaznak tartom: a barát az, aki ismer bennünket, és mégis szeret. Hányszor lát minket esendőnek, gyengének, de örömtelinek, boldognak is, és mégis szeret, azaz nem fordít hátat nekünk, minden helyzetben támogat, segít.

Ezért is különlegesen fontos, amit Jézus mond: barátként tekint ránk. Ő, aki a zsol-táros szavaival élve már anyánk ölében ismert és formált bennünket, ő ne ismerne? Aki számontartja a hajunk szálát, ne ismerne a természetünket? Ismer, és mégis szeret. De miért, hogy a barát, aki jól ismer bennünket, mégsem, sosem mond le rólunk? Miért éppen ez a szeretet egyik leg-erősebb vonása?

Világirodalmi alkotásokat olvasva sokszor rácsodálkozunk, miért van az, hogy Orpheusz, akinek mindene megvan, akinek szavára és zenéjére a hegycsúcsok kezdnek, a folyók megállnak, a vadállatok megszelídülnek, mégsem tud lemondani az ő Euridikéjéről. Miután szerelme meghalt, miért nem tud továbblépni? A lehetetlent is megpróbálja, oda megy, ahová előtte senki, a holtak országába, hogy kiszabadítsa szerelmét.

Vagy ott van Rómeó és Júlia esete. Miért van az, hogy két jól szituált fiatal, akik egymásba szeretnek, nem tudják elengedni a másikat, nem tudnak lemondani róla? Anyagi értelemben mindenük megvan, és Verona, sőt korosztályuk szépe ők. Könnyen találnának új párt maguknak. És mégis, még a halált is vállalják egymásért. Sosem mondanak le egymásról. Hosszan folytathatnánk az irodalmi példákat.

Ha megkérdeznénk a szülőket a gyermekük keresztelőlén vagy egy ifjú pár házasságkötésekor, hogy vajon Isten jobban szereti-e a gyermeküket vagy őket a szentség kiszolgáltatása után, mint annak előtte, vajon mit mondanának? Egyértelműen azt felelnék, hogy nem. Isten ugyanúgy szeret akkor és most, mint korábban. De ha nem ezért, akkor miért kéri a szentségeket? A válasz a világirodalmi példákból is látszik: a szeretet egyik tulajdonsága a földön, hogy akkor tud kiteljesedni, ha valaki válaszol rá.

Orpheusz ezért nem tud lemondani Euridikéről, Rómeó Júliáról... Ez adja történetük katarziszát. Mert a szívük legmélyén úgy érzik, attól lesznek egészségesek, akkor teljesedik be az életük, ha a másik, és csakis ő, akinek a szemébe nézve felismerték önmagukat, viszonsszeret.

Isten is szeret bennünket. Folyamatosan keresi a kapcsolatot velünk. Ahogy János apostol írja levelében: szeretete mindig megelőzi a miénket. Nem mond le rólunk. Az új évben sem. A kérdés „csupán” annyi, hogy válaszolunk-e, és hogyan, erre a világot és benne személyesen minket megteremtő szeretetre. Tudjuk-e válaszunkat az irgalmasság lelki és testi cselekedetei formájában megteremni? És vég-eredményként, leszünk-e az új évben és egész életünkben Jézus barátai? A kereszt-fán ő áldozatával megtette a legfőbb lépést értünk.

Kuzmányi István

HÍREK KÉPEKBEN

- Jó Pásztor-szobrot állítottak az egri érseki palota kertjében. Az alkotást az Egri Főegyházmegye intézményeinek karácsonyi rendezvényén, december 23-án áldotta meg Ternyák Csaba érsek.

- Háromszáz adag meleg étellel segítette a Budapest XVII. kerületében élő hátrányos helyzetű családokat és időseket a Katolikus Karitás és a Rákosmenti Adományház Egyesület. Az adományokat két helyszínen osztották december 23-án. A Katolikus Egyház hivatalos segélyszervezete immáron tíz éve támogatja karácsony előtt a nehéz sorsúakat Rákosmentén.

- A Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a SPAR Magyarország jubileumi, 25. Adni Öröm! karácsonyi adománygyűjtő akciója révén 2021-ben 188 tonna élelmiszerből készültek ajándécsomagok, amelyeket a Szeretetszolgálat még az ünnepek előtt eljuttatott a rászorulóknak.

